

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

Plaats	:	Houten, Bestuurszaal Hensbeker	
Van	:	19.30-23.30 uur	
Aanwezig	:	WaterNatuurlijk	mevrouw H.A. van Dam, J. van der Heijden, G.J.P. Jansen, D.T. van der Molen (WN), mevrouw J.A. Otterman (hoogheemraad), H.A. Rutjes
	:	VVD	K.A.M. Duijvelaar, S. Groenendijk, mevrouw K. Varenhorst, R.D. Woittiez
	:	CDA	J.A.G.W. Droogers, B. de Jong (hoogheemraad) Th.L. de Roos
	:	PvdA	F.J. van Bork, C.G. Jansen op de Haar (hoogheemraad), J.G.M. Reerink
	:	PvdD	mevrouw E.I. Korteweg, R. van der Kruk, A. Travaille
	:	Waterschap@Inwoners belangen	E. Verkaik
	:	ChristenUnie	J.P. Verweij
	:	Algemene Waterpartij	A.E. Jansen
	:	SGP	F. van Os
	:	Landbouw, Natuur en Economie (Geborgden)	H. de Beaufort, C.P. Bruggink, L. de Groot (hoogheemraad), W. Kooy, J.F.C. Kupers, E.C. Merkens, mevrouw T. van Soest
Gasten:	:	Mevrouw A. Smits en de heren Th. Heijmans, T.J.A. Gies en B. Hogemans	
Voorzitter	:	P.J.M. Poelmann (dijkgraaf)	
Secretaris	:	mevrouw J. Goedhart	
Notulist	:	P.R.F. Verhoeven	

1 OPENING, VASTSTELLING AGENDA EN LOTING PRIMUS

Opening

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering van het algemeen bestuur en heet allen welkom, in het bijzonder de jeugdbestuursleden Annelotte Smits en Thomas Heijmans, die afscheid nemen, en het nieuwe lid van de Rekenkamercommissie (RKC), de heer Gies. Het vertrekkende lid van de RKC, de heer B. Hogemans staat ergens in het verkeer vast en zal daardoor later arriveren. Mogelijk dat zijn afscheid later dan gepland zal plaatsvinden. De voorzitter nodigt Annelotte Smits en Thomas Heijmans uit naar voren te komen en bij hem te gaan staan.

1.a Afscheid jeugddijkgraaf Annelotte Smits en 1.b Afscheid jeugdhogheemraad Thomas Heijmans

De voorzitter weet dat Thomas het actief zijn bij het waterschap niet van een vreemde heeft: zijn broer Maarten was vóór hem jeugdhogheemraad. Ook Thomas wilde dat wel, alles leren over waaraan waterschappers werken en testen of het vak van leraar aardrijkskunde iets voor hem was. Na een selectieprocedure werd Thomas op 17 mei 2017 aangesteld als jeugdhogheemraad voor het Revisiuslyceum in Doorn. Zijn ambitie om docent te worden heeft hij kunnen toetsen op zijn eigen school, waar hij in alle brugklassen en in het veld les gaf over waterschap en waterbeheer. Ook liet hij leerlingen uit de klassen 3 en 4 zien waar waterschappers zoal aan werken. Verder wilde hij in 4 havo les geven over de nieuwe, landelijk ontwikkelde verkiezingsgame, maar dat liet het lesprogramma van maatschappijleer niet toe. De interesse voor het waterschapswerk bleek ook uit de keuze voor het onderwerp van zijn profielwerkstuk: sterke rivierdijken. Nu is het voor hem zaak het eindexamen te halen.

De voorzitter kreeg van haar aardrijksdocente de raad Annelotte aan te nemen, toen het waterschap op zoek was naar een leerling die alles over water wilde weten, een eigen mening had. Het leuk vond om te debatteren en op landelijk niveau wilde samenwerken met waterschapsbesturen om water op de kaart te zetten. Bij de kennismaking was al duidelijk dat Annelotte degene was die door het waterschap gezocht werd. Zij vond hier een leerplek over haar favoriete onderwerp water, met een uitdaging op landelijk niveau. Ze is ook meteen aan de slag gegaan in het nationale jeugdwaterschapsbestuur. In oktober 2017 is ze in de algemene bestuursvergadering geïnstalleerd als jeugddijkgraaf van De Stichtse Rijnlanden. Landelijk en in het waterschap was ze actief bij weekenden van

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

jeugdbestuurders, Deltacongres, Waterschapsdag, jureren bij een scholierenwaterdebat, oefenen van een dijkdoorbraak, les geven en zo meer. School, paardrijden en sociale contacten hebben onder al die activiteiten niet geleiden. Ook uit haar profielwerkstuk bleek betrokkenheid bij het waterschapswerk: microplastics.

De voorzitter spreekt hierna Annelotte en Thomas gezamenlijk toe. Hij wijst erop dat het waterschap met deze beiden voor het eerst een echt jeugdwaterschapsbestuur gekregen heeft. Als team hebben ze enkele dingen neergezet die eerder nog niet gerealiseerd waren. Zo hebben ze op verzoek advies gegeven over hoe het waterschap met grondeigenaren in gesprek zou kunnen gaan over de 'Klimaatbestendige wateraanvoer' (KWA). Ze introduceerden het idee om kinderen van grondeigenaren mee te laten praten over de toekomst van hun woon- en leefgebied. Dat laatste was een eyeopener voor het KWA-team en de externe partners van dat project. Dat idee ligt nu klaar en wordt hopelijk binnenkort gebruikt. Beide jeugdbestuursleden hebben tijdens dit werk ook elkaar goed leren kennen: met de humor van Thomas en de voortvarendheid van Annelotte smeedden zij een slagvaardig en optimistisch team. Samen vielen ze op en durfden ze veel. Zo ontvingen ze een buslading mensen van overal in de wereld bij een science-event bij de rwzi Utrecht en zaten ze in de jury van de innovatiebooster. Dat resulteerde in de aanschaf van een wateroverlast-speeltafel, waarvan nu vaak gebruik wordt gemaakt. Ze lieten ook bezoekers van de Duikvakerbeurs in Houten ontdekken waarom plastic in kleding slecht is voor het waterleven. Vol enthousiasme deden ze voor hoe het plasticsoepsnorkelspel werkte. De bezoekers doken vervolgens letterlijk het antwoord op. Wat de social media betreft, waren Annelotte en Thomas als eersten actief met hun HDSR-instagramaccount. Dat account 'jeugdbestuur_hdsr' heeft inmiddels al honderd volgers. Namens het hele bestuur en alle waterschappers bedankt de heer Poelmann hen voor alle activiteiten, voor het aan jongeren tonen van het belang en de lol van het waterschapswerk. Hij hoopt dat ze met veel plezier terugkijken op hun tijd als jeugdbestuurder. Ze moeten niet schromen om terug te komen bij het waterschap, bijvoorbeeld als kandidaat voor een nieuw waterschapsbestuur, zoals hun voorganger Paul Bakker. Hij wenst hun succes met het eindexamen en alle goeds voor de toekomst.

Thomas Heijmans zegt dat hij bij het waterschap kwam om onder andere te onderzoeken of hij geschikt was voor het onderwijs. De lessen die hij aan brugklassers heeft gegeven, bevestigden zijn keuze. Wat hem wel opviel, was dat de kinderen geboeid luisterden naar wat hij over waterschappen vertelde. Dat was – zeer verontrustend – volstrekt nieuw voor hen. Hij heeft zich bij het waterschap ook persoonlijk kunnen ontwikkelen. Hij leerde voor groepen te spreken en zijn ambities na te streven: hij wil docent aardrijkskunde worden. De samenwerking met Annelotte en Marjan Blom zal hem bijblijven en hij wil dan ook beiden bedanken.

Annelotte Smits noemt het jammer dat er na anderhalf jaar een einde komt aan haar functie als jeugddijkgraaf bij het waterschap. In die tijd heeft zij een persoonlijke ontwikkeling doorgemaakt, veel geleerd en vooral genoten van de mogelijkheden. Ze heeft veel geleerd over het Nederlandse watermanagement, maar ook jongeren kennis daarover bijgebracht. Voor velen ging er een wereld open. Nu gaat zij zich richten op haar eindexamen en andere passies, maar de waterwereld zal haar bijblijven en misschien gaat ze haar studie daaraan wijden. Haar dank gaat uit naar iedereen die deze ervaring mogelijk heeft gemaakt. Van de jeugdbestuursweekenden tot de nationale Waterschapsdag heeft ze een netwerk kunnen creëren en zichzelf ontwikkelen. Gebeurtenissen als 'Deining en doorbraak', het Deltacongres, het advies dat Thomas en zij konden uitbrengen over de problemen in de Lopikerwaard, waar bleek dat de visie van de jeugd heel anders was dan die van de waterschappers. Door de activiteiten op haar school is er ook meer aandacht ontstaan voor de problemen die het waterschap dagelijks tegenkomt. Veel jongeren hebben toen ontdekt dat er een waterschap bestaat. Tot slot wil ze twee mensen speciaal bedanken: ten eerste Thomas Heijmans, met wie ze veel heeft meegemaakt en samen veel heeft bereikt, en ten tweede Marjan Blom, die altijd klaarstond tijdens de waterschapstijd. Haar tijd als jeugddijkgraaf was fantastisch en daarvoor wil ze iedereen van het waterschap bedanken.

[Omdat de heer Hogemans nog niet binnen is, volgt nu agendapunt 1.d.]

1.c Afscheid lid Rekenkamercommissie

[Aan de orde gesteld tijdens een schorsing van de beraadslaging over agendapunt 3.4]

De heer Reerink van het begeleidingsteam van de Rekenkamercommissie en werkgever van de heer B. Hogemans richt het woord tot deze. Hij herinnert zich hoe tevreden iedereen twee jaar geleden was met de resultaten van het selectieproces voor de nieuwe Rekenkamer. Niet alleen het proces verliep goed, maar ook de samenwerking met Rivierenland.

Het selectieproces voor de bezetting van de Rekenkamercommissie door drie externe leden stemde de begeleidingscommissie zeer enthousiast. Samen vormden zij een perfect en collegiaal team, met daarnaast een

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

ervaren secretaris. De inbreng van Bert Hogemans was niet zozeer het water, maar wel de ervaring met het onderzoek. Ook humor was een deel van zijn inbreng en zijn heldere en logisch manier van zakelijk denken. Het bijzondere daarbij was dat hij de hele groep tot nadenken en zelfs tot omdenken wist te brengen (zoals spreker zich heeft laten vertellen vanuit de Rekenkamercommissie). Een aanwinst voor de kwaliteit van de onderzoeken. Bij enkele onderzoeken was hij nauw betrokken als onderzoekscoördinator: digitale veiligheid, handhaving en aanbesteding. Vooral de digitale veiligheid heeft de spreker bijzonder aangesproken. De organisatie maakt daarin nu heel grote stappen.

Nu werkt Bert Hogemans in een heel andere wereld met 27 bibliotheken. Gelukkig gebeurt daar helemaal niets, tenzij men de krant leest. Maar als Bert binnenkomt, gebeurt er ineens van alles. Dat haalt zelfs de landelijke pers. De heer Reerink hoopt dat Bert daar zijn draai heeft gevonden. Hij moet weten dat men hem hier slechts node heeft laten vertrekken, hoe mooi de ontslagbrief ook was. Het is dat er een opvolger is gevonden van wie de commissie het vertrouwen heeft dat die het gat weet te vullen dat Bert achterlaat. Als bewijs dat zijn bijdrage zeer op prijs werd gesteld, overhandigt de heer Reerink aan de heer Hogemans een kunstwerkje van de natuur.

De heer Hogemans excuseert zich. Hij is gewend met iets meer decorum en tijdiger dit huis te betreden. Deze morgen stapte hij nog in trui en bergschoenen rond in de Ooijpolder. Daarna liet de logistiek hem in de steek en dat ging de hele dag zo door. Vandaar dat hij hier in dezelfde outfit te laat is binnengekomen. Dank voor het geduld van college en bestuur en dank voor het geduld als het gaat over het proces rond de Rekenkameronderzoeken. Het heeft enige tijd mogen duren voordat de eerste resultaten er waren. Hij is ook erg blij met de samenwerking die bestond met de commissies en binnen de Rekenkamercommissie zelf. Hij heeft het gevoel dat daar vruchtbaar werk verricht is, waar de waterschappen ook hun voordeel mee kunnen doen. Hij vond het prachtig onderzoek en bedankt voor die kansen. *[Hierna wordt agendapunt 3.4 vervolgd.]*

1.d Benoeming lid Rekenkamercommissie i.v.m. ontstane vacature

De voorzitter geeft het woord aan de voorzitter van de sollicitatiecommissie, de heer Reerink.

De heer Reerink meldt dat de overige leden van de commissie waren: één lid van de begeleidingscommissie van Rivierenland, één van De Stichtse Rijnlanden en ambtelijke ondersteuning. De commissie heeft uit 35 brieven 8 personen geselecteerd en is na de gesprekken tot een unanieme voordracht gekomen. Die voordracht is de volgende dag ook aan de orde bij Rivierenland. De voordracht is al langs het fractievoorzittersoverleg gegaan. Eventuele vragen of opmerkingen zal hij nog graag beantwoorden. Hier wil hij wel kwijt dat de begeleidingscommissie enthousiast is om deze kandidaat voor te kunnen dragen.

De voorzitter deelt mee dat het overleg van de fractievoorzitters even voor de vergadering heeft plaatsgevonden. Dat heeft ook unaniem ingestemd met de voordracht. Daarom vraagt hij het bestuur of het bij acclamatie kan besluiten om de heer Gies te benoemen tot lid van de Rekenkamercommissie. *[Het bestuur reageert met applaus.]*

1.e Beëdiging nieuw lid RKC

De voorzitter nodigt de heer Gies uit om bij hem bij de kathedier te verschijnen. Hij leest de verklaring en belofte voor:

"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de Rekenkamercommissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de Rekenkamercommissie naar eer en geweten zal vervullen."

De heer Gies antwoordt met: "Dat verklaar en beloof ik."

De voorzitter feliciteert de heer Gies met zijn benoeming en overhandigt hem onder applaus een bloemetje.

Vaststelling agenda

De voorzitter geeft hoogheemraad De Groot de gelegenheid om iets te vertellen over de folder die ieder voor zich op tafel heeft aangetroffen.

De heer De Groot heeft de wateragenda laten verspreiden, zoals die na overleg in de SKK-commissie is aangepast in overeenstemming met vele van de gemaakte opmerkingen. Het college heeft deze versie goedgekeurd en vrijgegeven voor verspreiding in overleggen met gemeenten en provincies.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

De voorzitter meldt dat aan de agenda twee moties vreemd aan de orde van de dag zijn toegevoegd: de motie 'Carnivoor, geef het door' als punt 3.7.1, en de motie 'De heul van Wiel en Vogelzang' als punt 3.7.2. Hij geeft de heren Travaille en Reerink de gelegenheid om hun motie kort toe te lichten.

De heer Travaille (PvdD) stelt dat de motie vraagt om de norm om te keren: wie een duurzame en klimaatbestendige maaltijd wil, hoeft niet aan te tekenen dat hij vegetarisch kiest.

De heer Reerink (PvdA) zal bij de behandeling van de motie een toelichting geven.

De heer Woittiez (VVD) heeft een punt van orde: zijn fractie doet het verzoek om agendapunt 3.4, betreffende de sloop van de rwzi Utrecht, op te schorten en dat niet tijdens deze vergadering te behandelen. Zij acht een ordentelijke besluitvorming over de laatste fase van het grote project rwzi Utrecht van belang en wil daar dan ook graag achter staan. Volgens haar is er tijdens de BMZ-vergadering en in de toegezonden stukken te weinig ingegaan op de verschillende varianten en faseringen die aan de orde zouden kunnen zijn. Vanwege het belang van voldoende draagvlak vraagt zij om opschorting.

De heer Verweij (CU) wil het voorstel van de VVD steunen. In de commissie is al geconstateerd dat er voor een zorgvuldige besluitvorming meer nodig is. De daarvoor benodigde stukken zijn er nog niet. Het heeft geen zin de commissiediscussie hier over te doen. Het punt is nog niet rijp voor besluitvorming.

De heer De Groot weet dat dit punt serieus besproken is in de commissie. Daar kwam aan de orde dat het bestuur graag wat meer zou willen weten over de varianten. Het college heeft daarom ook aanvullende informatie toegevoegd, voldoende voor een goed debat en een gefundeerde besluitvorming. Het vindt dat behandeling tijdens deze vergadering heel goed mogelijk is.

De voorzitter brengt het voorstel van de heer Woittiez om punt 3.4 van de agenda te halen in stemming.

Stemverklaring

De heer Verkaik (W@I) vindt het heel belangrijk om eerst te weten wat men met de grond van de rwzi gaat doen, voordat er een beslissing wordt genomen. Hij is ook voor het van de agenda halen van dit punt.

Stemming

Voor: 7 (AWP, CU, VVD en W@I)

Tegen: 23 (LNE, WN, CDA, PvdA, PvdD, SGP)

Het ordevoorstel is verworpen. Daarmee is de agenda vastgesteld.

Loting primus

De loting van de primus valt op nummer 2, de heer Van Bork (PvdA). Bij een hoofdelijke stemming zal hij als eerste zijn stem uitbrengen.

2 BESLUITVORMEND DEEL HAMERSTUKKEN

2.1 Voorbereidingskrediet HWBP-project voormalige C-kering en Waaiersluis

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Voor het project 'Dijkverbetering Gekanaliseerde Hollandsche IJssel-Noord' een krediet van € 900.000,- beschikbaar te stellen voor de Voorverkenning met als resultaat een veiligheidsanalyse, een plan van aanpak en een HWBP-subsidieaanvraag.
2. Voor het project 'Verbetering Waaiersluis' een krediet van € 200.000,- beschikbaar te stellen voor de Voorverkenning, met als resultaat een veiligheidsanalyse, een plan van aanpak en een HWBP-subsidieaanvraag.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

2.2 Vaststelling Raamwaterplan De Tol

Stemverklaring

De heer Travaille (PvdD) merkt op dat zijn fractie wel voor het raamwaterplan zal stemmen, maar dat ze graag gezien had dat meer dan 2% besteed zou zijn aan gecombineerde maatregelen voor waterkwaliteit en een hoger peil in plaats van onderwaterdrainage. Bij een dergelijke flinke ingreep zijn er meer mogelijkheden voor de verbetering van de waterkwaliteit. Hij begrijpt dat men snel aan de slag wil na de wateroverlast in het verleden en dat er uitgebreid overleg is geweest met de betrokkenen. De PvdD heeft wel het vertrouwen dat met de nieuwe wateragenda gezamenlijke planvorming en waterkwaliteit nog meer gewaarborgd zijn.

Er is geen behoefte aan stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Het Inspraakrapport peilbesluit en raamwaterplan De Tol 2019 (DM1457444) vast te stellen ten aanzien van het ontwerp-raamwaterplan De Tol (2019);
2. Het raamwaterplan De Tol (2019) vast te stellen conform het bij dit voorstel behorende ontwerp (DM1419359), onder intrekking van het watergebiedsplan Kamerik Kockengen, vastgesteld bij besluit van 12 december 2007, voor zover het betreft het deelgebied De Tol;
3. Een krediet van € 4,06 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van deel A van de maatregelen uit het raamwaterplan De Tol (2019), met daarbij de inspanningsverplichting voor het college om zorg te dragen voor het verkrijgen van de hiervoor toegezegde subsidie.

2.3 Vaststelling Peilbesluit De Tol (2019)

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. Het Inspraakrapport peilbesluit en raamwaterplan De Tol 2019 (DM1457444) vast te stellen ten aanzien van het ontwerp-peilbesluit De Tol 2019;
2. het peilbesluit De Tol 2019 vast te stellen conform het bij dit voorstel behorende ontwerp (DM1409167), zulks onder intrekking van het peilbesluit De Tol 2007, vastgesteld bij besluit van 12 december 2007.

2.4 Vaststelling Partiële herziening peilbesluit Oudegein

Stemverklaring

De heer Van Bork (PvdA) ziet bij dit peilbesluit een mogelijkheid om een eerste meekoppelkans van de klimaatbestendige wateraanvoer te realiseren. Als de KWA wordt ingezet, zal Oudegein bij regen met de nieuwe maatregelen wel drooggemalen kunnen worden. Bovendien krijgt de oude poldermolen hierbij weer een rol en kan de waterkwaliteit van het gebied verbeteren. Bovendien maakt het waterschap dan zijn maatschappelijke rol tegenover Nieuwegein helemaal waar. Een compliment voor het college.

Er is geen behoefte aan stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. De partiële herziening van peilbesluit Oudegein 2014 (2019) vast te stellen, overeenkomstig het bij dit voorstel behorende ontwerp (DM 1420196).

2.5 Vaststelling Gedragscode bestuurlijke integriteit algemeen en dagelijks bestuur

Stemverklaring

De heer Travaille (PvdD) stelt dat bij een gedragscode niet alleen transparantie en integriteit belangrijke punten zijn, maar ook volhoudbaarheid. Hij merkt op dat daarmee in de toekomst de rekening gehouden moet worden.

Er is geen behoefte aan stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

- De Gedragscode bestuurlijke integriteit voor het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Gedragscode bestuurlijke integriteit van HDSR van 30 juni 2010.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

2.6 Vaststelling Wijziging van de Verordening voor de Rekenkamercommissie Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2016

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

De Verordening voor de Rekenkamercommissie Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2016 te wijzigen als volgt:

- I Artikel 2, sub f en sub g, komen te vervallen en aan voormeld artikel wordt een nieuw sub f toegevoegd, luidende: " f. Begeleidingscommissie: de commissie die voor beide algemeen besturen als intermediair optreedt in de richting van de rekenkamercommissie."
- II Artikel 8, leden 1 en 2, worden gewijzigd en komen aldus te luiden:
 1. De algemeen besturen stellen een begeleidingscommissie in die de onafhankelijkheid van het functioneren van de commissie waarborgt, de functionele werkgeversrol vervult en gesprekspartner is van de rekenkamercommissie namens het algemeen bestuur.
 2. De begeleidingscommissie bestaat uit vier leden, te weten twee leden afkomstig uit elk algemeen bestuur."

2.7 Aanpassen Reglement voor de vaste commissies van advies van HDSR alsmede de Regeling ondersteuning leden AB

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

- I. De navolgende wijzigingen vast te stellen voor het Reglement voor de vaste commissies van advies en voor de 'Regeling ondersteuning leden algemeen bestuur'
 1. Artikel 1, sub e, van het 'Reglement voor de vaste commissies van advies' als volgt aan te passen: "duolid: iedere fractie mag voor een commissie een lid aanwijzen die tijdens de laatst gehouden verkiezingen voor het algemeen bestuur geplaatst moet zijn op de kandidatenlijst van de betreffende fractie of op de reservelijst staat vermeld van de organisatie die de personen voor de betreffende geborgde zetels aanwijst;"
 2. Artikel 3, lid 1, van het 'Reglement voor de vaste commissie van advies' als volgt aan te passen: "De in artikel 2, lid 1 genoemde commissies bestaan uit:...."
 3. Artikel 3, lid 3, van het 'Reglement voor de vaste commissies van advies' als volgt aan te passen: "De fracties mogen voor een commissie een duolid aanwijzen, waarbij het bepaalde in het tweede lid van overeenkomstige toepassing is."
 4. Artikel 8 van de 'Regeling ondersteuning leden algemeen bestuur' als volgt aan te passen: "Een commissielid als bedoeld in artikel 1, sub e, van het Reglement voor de vaste commissies van advies, vastgesteld door het algemeen bestuur bij besluit van 28 januari 2009, ontvangt eveneens de vergoeding voor reis- en verblijfkosten, conform het bepaalde in artikel 4.1 van de 'Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers'.
 5. Artikel 8[9], lid 4 en lid 5, van de 'Regeling ondersteuning leden algemeen bestuur' in te trekken.
 6. De artikelen 8[9] t/m 13[14] (incl. bijlage) van de 'Regeling ondersteuning leden algemeen bestuur' te nummeren tot de artikelen 9 t/m 14 (incl. bijlage).
- II. Te bepalen dat een duolid, als bedoeld in artikel 1, sub e, van het 'Reglement voor de vaste commissie van advies' een vergoeding ontvangt die, onder toepassing van artikel 4.4.2, sub b, van het 'Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers', 50% bedraagt van de vergoeding van een AB-lid zoals vastgelegd in artikel 4.1.1 van voormeld rechtspositiebesluit.
- III. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van 1 april 2019.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

2.8 Vaststelling procedure aanbesteding accountantsdiensten

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. De gunning van aanbesteding voor de accountantscontrole betreffende de boekjaren 2019 tot en met 2023 door een selectiecommissie te laten voorbereiden.
2. De selectiecommissie een voorstel op te laten stellen om tot gunning van de opdracht te komen.
3. In te stemmen met het voorstel van de samenstelling van de selectiecommissie;

3 OPINIËREND DEEL

3.1 Vaststelling profielschets i.v.m. werving en selectie nieuw te benoemen dijkgraaf

De voorzitter van de vertrouwenscommissie, de heer Van Os, zegt dat de commissie in januari is gestart en bij bureau Zeelenberg is uitgekomen. In drie vergaderingen is er in opperste harmonie een profielschets opgesteld. Die ligt nu voor bij het algemeen bestuur.

De heer Travaille (PvdD) spreekt van een prima profiel en procedure. Het viel hem op dat het bij de samenstelling van het profiel vanzelfsprekend leek om allerlei aspecten van waterkwantiteit op te nemen, terwijl waterkwaliteit daarbij achter bleef. Gelukkig is dat in de commissie hersteld, maar het lijkt hem een aandachtspunt voor de rest van de procedure.

De heer Bruggink (LNE) zegt dat zijn fractie het profiel met waardering en plezier gelezen heeft. Het had niet beter gekund. Wel is het profiel dat van een schaap met vijf poten. De fractie heeft wel gesproken over waar de zwaartepunten zouden moeten liggen, maar die discussie zal de vertrouwenscommissie moeten voeren.

De heer Woittiez (VVD) meldt dat zijn fractie akkoord gaat met de profielschets en dat ze waardeert hoe ze in het proces haar bijdrage heeft kunnen leveren. Hij nam waar dat de fractievoorzitters, mede dankzij de kundige leiding door de heer Van Os, boven hun politieke posities zijn uitgestegen en de kwaliteit van het proces voorop hebben gesteld. Hij hoopt dat hijzelf daarbij in de voetsporen van de collega-fractievoorzitters heeft kunnen treden.

De heer Van Bork (PvdA) spreekt van een gedegen stuk, waaruit blijkt dat een dijkgraaf gezocht wordt die past bij De Stichtse Rijnlanden. De ingezette koers van het waterschap staat er dan ook helder in. De nieuwe dijkgraaf zal zich moeten kunnen vinden in die koers en die ook moeten uitvoeren. De dijkgraaf zal ook een goede communicator moeten zijn, die vanuit zijn functie en verantwoordelijkheden duidelijk kan maken dat een waterschap een moderne organisatie is, die opgewassen is tegen de komende grote uitdagingen. Als bijvoorbeeld de KWA weer opengaat, moet de dijkgraaf er weer staan. Verder moet de dijkgraaf over competenties beschikken om de belangen van het waterschap effectief te vertegenwoordigen bij allerlei formeel en informeel overleg met provincie, minister, Tweede Kamer en de steeds belangrijkere Europese Unie. De dijkgraaf moet daarom ook bereid zijn om zo nodig ook in Brussel een puntje op de i te zetten.

De voorzitter sluit de beraadslaging over dit punt af.

3.2 Vaststelling Legger Oppervlaktewateren 2018

Eerste termijn

De heer Verkaik (W@I) dient een amendement in en geeft ter overweging: dat in het voorstel van het college niet duidelijk is opgenomen dat het onderhoud van de watergangen die in eigendom zijn van De Stichtse Rijnlanden, ook worden beheerd en onderhouden door het waterschap. In het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 9 juli 1996 heeft het waterschap het eigendom en onderhoud gekregen en aanvaard (omdat het geen bezwaar en beroep had ingesteld). In dat besluit staat dat genoemde waterlopen aan het waterschap worden toegewezen wat onderhoud, eigendom en beheer betreft. Hij licht toe het onbehoorlijk te vinden dat het waterschap niet zijn eigendommen wil onderhouden en dat wil afschuiven op willekeurige inwoners. Daarom dit amendement.

Amendement nummer 2019-001 'Vaststelling legger oppervlaktewateren', wordt ingediend door de heer E. Verkaik (W@I).

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

Het dictum van amendement 1 luidt:

Besluit:

Besluit om als beslispunt op te nemen dat HDSR zijn watergangen waar HDSR eigenaar van is, te onderhouden en te beheren heeft.

De voorzitter krijgt amendement 1 aangereikt en constateert dat het deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Van der Heijden (WN) wil eerst het college bedanken voor de uitgebreide antwoorden op de vragen die in de commissie zijn gesteld. WN is blij dat de legger in samenhang met de keur geëvalueerd gaat worden. Ze zal instemmen met het voorstel. Hij vraagt wat de juridische implicaties zijn van het ingediende amendement. Hij vermoedt dat die kwestie nog wel wat eigendomsverhoudingen raakt.

De heer Droogers (CDA) dankt ook voor de uitgebreide beantwoording. Hij kan instemmen met vaststelling van de legger. Voldoende onderbouwd is hoe het beheer van delen van de oevers door derden geregeld is. Daarbij wordt uitgegaan van de beste oplossing voor beide partijen. In bepaalde gevallen kunnen ook overeenkomsten gesloten worden, als er sprake is van grote stukken oever. Verder is het goed dat het waterschap zorgvuldig omgaat met de ingewikkelde situatie bij de Sportlaan in Montfoort, waarnaar onderzoek wordt gedaan. Het resultaat daarvan ziet hij graag terug, evenals de uitwerking van de grijze gebieden.

De heer Verweij (CU) kan zich vinden in de voorgestelde legger. Hij had in de commissie wel een opmerking gemaakt over de rigourosheid van sommige bepalingen, terwijl hij verwacht had dat met de keur ('ja, tenzij') ook bij de legger dezelfde filosofie zou gelden (zie het voorbeeld van de boom met overhangende takken). In de beantwoording staat nu heel helder: "Indien voor het functioneren van het watersysteem het geen probleem is dat beeldbepalende treurwilgen in de stadsgracht met hun takken in het water hangen, maken we daar geen probleem van." Voor hem is dat van nu af aan ook de uitleg van de tekst in de legger. Dat had ook zo in de legger opgenomen kunnen worden. Dat is misschien dan iets voor de toekomst.

De heer Reerink (PvdA) kan de voorliggende legger onderschrijven. Zijn fractie is het college erkentelijk voor de meer dan gebruikelijke moeite die het heeft gedaan voor de beantwoording, zij het dat hij het niet altijd met de inhoud eens kan zijn. Hij heeft er wel moeite mee dat het waterschap eerst insprekers toelaat, ondanks het feit dat die de termijn overschreden hebben, maar hen later alsnog niet-ontvankelijk verklaart. Het waterschap moet meteen zijn positie innemen, los van een eventuele inhoud.

Bij de ruilverkaveling Lopikerwaard is uitgesproken dat van een watergang in eigendom en beheer het onderhoud zou overgaan naar het waterschap. Vervolgens moet de watergang door de eigenaren worden onderhouden. Daar kijkt hij vreemd tegenaan. Dat hangt dus nog even.

Tot slot: toen De Stichtse Rijnlanden van Rijkswaterstaat het beheer van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel overnam, was de afspraak dat het tijdelijk het oude regime zou hanteren en een eigen regime zou gaan ontwikkelen, dat dan in de plaats van het oude regime zou komen. Hier staat dat het regime van RWS rechtstreeks is overgenomen, maar dat heeft het bestuur nooit zo vastgesteld. Hij hoort graag de mening van het college hierover.

De heer Duijvelaar (VVD) noemt de nieuwe keur een belangrijke stap op weg naar deregulering. In het regime van de keur 2018 is alles toegestaan, wat niet verboden is. Dan is het nog meer van belang dat de leggers sporen met de keur en dat keur en legger samen een correcte juridische en administratieve afspiegeling zijn van de fysieke werkelijkheid. Dat zal nooit geheel het geval zijn. Daarom is het niet vreemd dat de inspraak 34 zienswijzen opleverde. In delen van het waterschap kan de legger dus nog niet van kracht zijn. In het collegevoorstel zijn die gebieden grijs. Dat ziet er rommelig uit en is op de lange duur ongewenst. De VVD dacht erover de invoeringsdatum van keur en legger op te laten schorten, maar uit het oogpunt van rechtszekerheid vond ze dat niet gewenst. Daarom gaat ze mee met het voorgestelde scenario 3: keur en legger zouden gelden vanaf 1 april 2019. In de grijze gebieden geldt naast de keur van 2018 nog de legger van 2012. Die toestand moet zo kort mogelijk bestaan. Daarom hecht zijn fractie erg aan het vijfde beslispunt, dat dwingt tot periodieke actualisering. Wel wil ze weten wat het college onder periodiek verstaat. Inkleuring van de grijze enclaves moet zo snel mogelijk gebeuren.

De heer Van Os (SGP) zal ook instemmen met de nieuwe legger. Hij vraagt wel van de hoogheemraad een bevestiging dat er altijd overleg mogelijk is – ook over de kosten –, als onderhoud overgaat op een eigenaar.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

De heer Kooy (LNE) beseft dat akkoord gaan met dit besluit rechtsgevolgen heeft voor veel eigenaren. Alles is al goed doorgesproken in de BMZ-commissie en het resultaat zal ook door zijn fractie worden gesteund. Het meeste is hier al gezegd, maar hij wil nog wel de heer Reerink bijvallen in zijn opmerking dat het fout is om mensen eerst ontvankelijk te verklaren en dan later daarop terug te komen.

De heer A.E. Jansen (AWP) is blij met de modernisering van het stuk en zal instemmen met het voorstel.

De heer Van der Kruk (PvdD) zegt dat zijn fractie het voorstel zal steunen. Actualisering van keur en legger is wenselijk, ook omdat een overgang van 'nee tenzij' naar 'ja mits' er anders toe kan leiden dat er onvoldoende ingespeeld kan worden op ongewenste ontwikkelingen en activiteiten. Al eerder heeft de PvdD betoogd dat die overgang minder zekerheid biedt, in het bijzonder voor natuur en milieu. Het onderzoek naar mogelijk illegale situaties als slootdemping dient zorgvuldig plaats te vinden om te voorkomen dat ongewenste situaties alsnog gelegaliseerd kunnen worden. Dat zou een verkeerde indruk wekken en kunnen leiden tot situaties waarin landschap of natuur en milieu schade oplopen.

Beantwoording

De heer De Groot dankt voor de complimenten en zal die dank ook overbrengen naar de organisatie, waar velen hard gewerkt hebben om alles op tijd af te krijgen.

Wat hij in de opmerkingen vaak hoorde, was dat men zich afvroeg of het waterschap onderhoud van eigen oevers bij de aangelanden kan neerleggen. In het verleden stonden er duidelijke regels in de ruilverkavelingsaktes, maar later is in overleg vaker besloten dat de aangelande het onderhoud zou doen. Dat betrof dan altijd de kopse kanten van de landerijen, waar onderhoud door het waterschap voor beide partijen meer schade en last zou betekenen. Die afspraken zijn ook in de leggers terechtgekomen. Er zijn verschillende rechtszaken over gevoerd. De uitspraken laten zien dat het onwaarschijnlijk is dat het waterschap bij een nieuw proces in het ongelijk wordt gesteld. Het college blijft achter dit voorstel staan, in het algemeen belang en in het belang van de grondeigenaren. Enkel blijven het daarmee oneens en willen niet weten van wijzigingen.

In de legger zitten nog grijze gebieden. De legger zal nooit voor 100% kunnen kloppen. Bovendien is er verschil tussen een juridische werkelijkheid en de werkelijkheid buiten. Hij kan nog beter worden. Met luchtfoto's wordt duidelijk dat er wel watergangen zijn verdwenen die er volgens het waterschap nog wel hadden moeten zijn. Het waterschap zoekt met teams uit wat daar aan de hand is. Het kost een aantal jaren voordat dat klaar is. Ook lag vroeger vast wie onderhoud moest doen, bijvoorbeeld aan duikers. Dat waren de gemeenten. Nu is er per kunstwerk vastgelegd wie het onderhoud heeft. Daar kunnen dan juridische verschillen zijn. Het vergelijken van kaarten en onderhoudsopdrachten van gemeenten en waterschap vergt wel veel tijd, maar komt wel af. De invoering van keur en legger voor korte tijd uitstellen zal niet helpen. Keur en legger zullen met de nieuwe manier van werken lange tijd nodig hebben om voor een groot deel overeen te stemmen. Beter is het de keur al vast te stellen. Als het waterschap flink gevorderd is met het inkleuren van de grijze gebieden, komt het terug in het bestuur. Dat zal over ongeveer drie jaar zijn.

Het 'ja mits'-principe is in de keur goed te doen. Die is op hoofdlijnen, maar de legger is het juridische instrument waarmee het waterschap niet-toegestane ontwikkelingen aan kan pakken. Het waterschap heeft wel geprobeerd voor bepaalde zones wel het 'ja mits' in te voeren door enkele zones die niet nodig zijn, te schrappen. Dan vervalt de zorgplicht, maar onderhoudskwesties en profielen moeten beschreven worden; anders is daarop niet te handhaven. Als bomen gevaar opleveren voor recreatievaart of watersysteem, kan het waterschap ingrijpen. Het hoeft dat echter niet te doen als bijvoorbeeld een monumentale boom niemand in de weg staat.

Het waterschap heeft het regime van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel, zoals dat van RWS was overgenomen, goed bekeken en geconstateerd dat het dat in zijn geheel kon overnemen. Er stond niets verkeerd in. Daarom staat het onveranderd in de legger.

De heer Reerink (PvdA) merkt per interruptie op dat hij het met hoogheemraad De Groot eens is over de inhoud, maar als afgesproken is dat het bestuur het regime zou vaststellen, had hij dat op z'n minst even kunnen melden.

De heer De Groot erkent dat hij dat had moeten zeggen, als dat zo afgesproken was. Bij dezen dan.

Hij zat in zijn maag met de insprekers die te laat bezwaar hebben gemaakt. Juridisch kon dat niet meer. De door het waterschap gekozen oplossing verdiende geen schoonheidsprijs. Nu waren de technische opmerkingen van de

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

insprekers ook juist en kon het waterschap die gewoon aanpassen in de legger. Daar zullen de insprekers geen probleem mee hebben, maar fraai was dit niet. In het vervolg moet dat anders.

Om ongewenste situaties niet te hoeven legaliseren heeft het waterschap de grijze vlakken ingetekend. Als het op dit moment de nieuwe legger, met de luchtfoto's van nu en de situatie van nu, had goedgekeurd, waren daarmee alle illegale dempingen gelegaliseerd. Voor de grijze vlakken blijft nu de legger van 2012 gelden. Het team vergunningverlening en handhaving gaat alle grijze vlekken na en controleert of er voor de wijzigingen vergunning aangevraagd is en of alles juist is uitgevoerd. Is er geen vergunning aangevraagd, dan kijkt het samen met de belanghebbende of de wijziging vergunbaar zou zijn. Als dat zo is, kan die vergunning met de nodige voorwaarden alsnog afgegeven worden. Is de wijziging niet vergunbaar, dan zal de belanghebbende alles moeten herstellen.

Tweede termijn

De heer Reerink (PvdA) wil zonder een verdere discussie uit te lokken wel kwijt dat het antwoord op zijn vraag over de niet-ontvankelijkheid hem ernstig teleurstelt. Rechtszekerheid is niet om mensen eerst tot een procedure toe te laten en daarna te zeggen: "Toch maar niet." Ook is het zeker niet goed om – waar mensen gelijk hebben en hun standpunt wordt overgenomen – te zeggen dat de inspreker niet-ontvankelijk is. Hij meent dat het dan communicatief handiger was geweest de ontvankelijkheid in stand te houden en te zeggen dat de inspreker gelijk had en dat zijn punt wordt overgenomen.

De heer Duijvelaar (VVD) heeft de heer De Groot horen zeggen dat hij over ongeveer drie jaar denkt toe te zijn aan een herziening van keur en legger. Kan hij toezeggen dat dat uiterlijk binnen drie jaar gaat gebeuren?

De heer Verkaik (W@I) stelt dat de Algemene wet bestuursrecht heel duidelijk is: als iemand ontvankelijk wordt verklaard terwijl hij dat niet is, volgt altijd vernietiging van het eerdere besluit. Het college heeft dus volgens de wet gehandeld. Hij merkt dat de heer De Groot alle 1135 pagina's van het ene dossierstuk heeft doorgenomen, samen met het andere stuk 2000 pagina's. Complimenten daarvoor, maar in die pagina's staat nergens dat er overleg is geweest met de betrokkenen. Het is toch zaak dat er rechtszekerheid is en dat het waterschap de via een GS-besluit gekregen opdracht om werkzaamheden uit te voeren ook daadwerkelijk blijft uitvoeren.

Beantwoording

De heer De Groot meent dat er nu voldoende gezegd is over de indieners van de zienswijzen. Hij heeft de opmerkingen goed gehoord.

Aan het verzoek van de VVD om binnen drie jaar keur en legger aan te passen wil hij best tegemoetkomen, liever nog in tweeënhalve jaar. Hij acht het echter belangrijker om alles wat nu nog niet duidelijk is, op een goede manier verwerkt te hebben. Mocht dat drie jaar en twee maanden duren, wil hij die ruimte ook krijgen.

Hij moet de heer Verkaik bekennen dat hij niet alle pagina's doorgelezen heeft, wel gescrold. In de toelichting is te lezen hoe medewerkers en ook voorgangers vroeger die vragen beantwoord hebben. Van daaruit en van zijn beantwoording heeft het bestuur al kunnen opmaken dat hijzelf namens het college het amendement ontraadt.

De voorzitter constateert dat dit het einde van de tweede termijn is en dat de beraadslaging over keur en legger beëindigd is.

3.3 Investeringskrediet zuivering rwzi Houten

Eerste termijn

De heer Groenendijk (VVD) laat weten dat de VVD verheugd is over het voornemen medicijnresten te verwijderen in de rwzi Houten. Er is één maar. In het bestuursvoorstel staat: "Mochten we binnen de termijn van tien jaar besluiten te stoppen met de aanvullende zuivering, betekent dit dat we de subsidie moeten terugstorten. Mocht het besluit het gevolg zijn van het niet-functioneren van de techniek, heeft I&W aangegeven dat dit niet zonder meer betekent dat de totale rijksbijdrage komt te vervallen en hierover met I&W in overleg getreden moet worden. Eerder stoppen betekent dat de resterende afschrijvingen in dat betreffende boekjaar als kosten moeten worden opgenomen. De huidige egalisereserve biedt hiervoor voldoende ruimte." Vooral de zinsnede: "Mochten we binnen de termijn van tien jaar besluiten te stoppen met de aanvullende zuivering...", impliceert een vorm van monitoring op effectiviteit. De VVD is daarmee voor de tweede maal blij dat het waterschap 'in control' wil zijn. Wel is onduidelijk langs welke meetlat die effectiviteit met welke frequentie gemeten wordt. Is daarvoor een protocol gemaakt of in de maak? Hoe gaat het bestuur daarin worden meegenomen? Zijn fractie zal graag met het voorstel instemmen, als het college haar ervan kan overtuigen dat het waterschap werkelijk 'in control' is. Los daarvan leeft nog wel de vraag op welke manier het

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

principe 'De vervuiler betaalt' hierin meegenomen kan worden. Die vervuiler is in dit geval de medicijngebruiker in het gebied. Zijn er echter in het gebied epicentra met een verhoogde bronemissie, waar het waterschap de rekening naar rato zou kunnen neerleggen?

De heer A.E. Jansen (AWP) spreekt van een goed voorstel. Hij is blij dat het waterschap deze stap gaat zetten. Hij heeft één kritische opmerking: als het waterschap investeert in schoner afvalwater, waardoor het ontvangend oppervlaktewater minder vervuiling bevat, vindt hij het jammer dat dat oppervlaktewater niet van De Stichtse Rijnlanden is. De investering komt dus niet ten goede van de eigen waterkwaliteit. Waarom niet kiezen voor een van de andere zuiveringen?

De heer Reerink (PvdA) vraagt de heer Jansen welke wateren die dan bedoelt. Amsterdam-Rijnkanaal en Lek behoren ook niet tot het eigen waterschap.

De heer A.E. Jansen (AWP) bedoelt daarmee niet een specifiek water. Hij begrijpt dat dit bedoeld is om de algemene waterkwaliteit te verbeteren. Dan zou hij graag zien dat dat het eigen gebied ten goede zou komen.

De heer Droogers (CDA) kan ook instemmen met dit plan. Hij zegt het een goede zaak te vinden dat het waterschap de microverontreiniging voortvarend wil aanpakken. Zijn fractie heeft er voldoende vertrouwen in dat de ozoninstallatie goed zal functioneren. Dat is in het bestuursvoorstel al goed onderbouwd. Het is ook mooi dat er een flinke rijkssubsidie wordt binnengehaald. Hij gaat ervan uit dat alles goed gaat, maar hij leest in de stukken dat De Stichtse Rijnlanden een inspanningsverplichting heeft. Mocht er iets niet goed gaan, dan volgt er overleg. Dit blijft immers een ervaringsproject met een demo-installatie. De installatie zorgt ook niet voor een verhoging van de zuiveringsheffing, omdat het geld uit de egalisatiereserve komt. Misschien dat dit anders wordt, als alle zuiveringen een dergelijke installatie krijgen. Maar daarvoor was al eens gewaarschuwd.

De heer Verweij (CU) heeft al in de commissie gezegd dat hij heel gelukkig was met dit voorstel. De CU had acht jaar geleden al voor het eerst het verwijderen van medicijnresten uit het afvalwater aan de orde gesteld. Nu ligt er eindelijk een voorstel op tafel. Ook hij wil nadrukkelijk verzoeken om niet alleen te kijken wat men op de zuivering doet, maar ook te letten op wat men aan de voorkant aan gedrag doet en wat men aan verwijdering bij de bron doet. Het is zaak goed te monitoren en te kijken of dit ook bij de andere rwzi's navolging verdient. Hij had in de commissie al gezegd dat deze technieken breder worden toegepast, in het bijzonder het gebruik van ozon. Daarom denkt hij dat er geld zal overblijven. In variant 1 ziet hij wel een hoog energieverbruik. Dat had gelijk al gecompenseerd kunnen worden, maar dat is tot zijn verdriet nog niet gebeurd. Hoe denkt het college dat weg te poetsen?

De heer Reerink (PvdA) is uitermate tevreden over dit voorstel. Ieder draagt zijn deel bij en De Stichtse Rijnlanden onderzoeken de effecten van ozon. Zijn fractie pleit al acht jaar voor onderzoek naar medicijnen, hormonen en andere stoffen. Dit is een eerste aanzet naar verdere stappen op bijvoorbeeld het gebied van de microplastics, maar hij is al blij met dit onderzoek. Hij wil één correctie aanbrengen: in de commissievergadering heeft hij waarschijnlijk fout gezegd blij te zijn dat dit zonder kostenverhoging kon worden ingevoerd. Hij bedoelde te zeggen dat dit zonder tariefsverhoging zou kunnen.

De heer Van Os (SGP) zal ook instemmen met dit goede voorstel, zeker ook omdat de waterschappen samenwerken in dit leerproces. Hij vindt het jammer dat de heer Verweij zegt dat het energieverbruik een negatief aspect is, maar dat was in de commissie al besproken, en ook dat de veiligheid van de medewerkers grote aandacht vraagt.

De heer Van der Heijden (WN) is ook blij met de aanvullende zuivering en het benodigde investeringskrediet. Hij complimenteert het college met de proactieve opstelling: naast de primaire aanpak wordt er nu werk gemaakt van de zuivering van medicijnresten. WN is benieuwd naar de eerste resultaten en hoopt dat deze zuivering later ook bij de andere installaties kan worden toegepast.

De heer Van der Kruk (PvdD) zegt dat zijn fractie het voorstel steunt. Veel argumenten zijn al gegeven. Hij wil enkel nog kwijt dat steun voor het tweesporenbeleid: werken aan de techniek en aan het bewustzijn, van belang is. Hij denkt dat er op dat punt nu ook voldoende activiteiten zijn.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

De heer Kupers (LNE) merkt op dat de LNE het voorstel voldoende onderbouwd vindt. Belangrijk is de kennisdeling met andere waterschappen, wat uiteindelijk tot voorkeursvarianten kan leiden. Hopelijk wordt het punt van het energieverbruik op een of andere manier gerepareerd. Er is onduidelijkheid over de kostenraming. Daarom verzoekt hij het college om hier scherp te ramen en het bestuur op de hoogte te houden tijdens de aanbesteding. Een tegenvaller is een mogelijkheid.

Beantwoording

Mevrouw Otterman is blij met alle complimenten. Het bestuur had de afgelopen jaren al gevraagd om een aanpak van medicijnresten. Er is nu gekozen voor een methode (ozon) die duurzaam en effectief is, maar daarbij hoort wel het principe van 'lerend implementeren'. Dat heeft het waterschap ook al gemerkt in de gesprekken met Waternet, waarin ook wat zorgen werden geuit en er extra onderzoeken komen naar bromaatvorming. Zij verwacht en hoopt dat de uitkomsten positief zijn en dat het onderzoek verder kan. Mocht de proef minder goed uitpakken, dan zal er naar een andere techniek overgestapt worden. Ook daarmee was rekening gehouden en dat zal binnen de geraamde kosten kunnen, maar daarvoor is dan een collegebesluit nodig.

Voor het onderzoek is een rijkssubsidie beschikbaar, wat de verplichting meebrengt om een verwijderingsrendement te halen van 70% en het project tien jaar lang te laten duren. Verder moet de lijst van gidsstoffen (pagina 4 van het bestuursvoorstel) worden gemonitord. Hoe het monitoren gaat, staat in de bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst. Daarbij is er inderdaad een risico dat het waterschap niet aan die verplichting kan voldoen en op termijn de subsidie zou moeten terugbetalen. Nadrukkelijk gespreksonderwerp bij het overleg met het ministerie was dan ook dat lerend implementeren lastig samengaat met een resultaatsverplichting. Het college onderkent de risico's en is bereid die te nemen. Zij hoopt dat het bestuur daarin meegaat.

Ook dit jaar staat er in de begroting 75.000 euro voor de aanpak van nieuwe stoffen. Die wil het college onder andere reserveren voor de bronaanpak op medicijnresten en microplastics en een bewustwordingscampagne voor beide.

Naar Brabants voorbeeld komt er hier ook een belronde langs apotheken. Er is gebleken dat veel mensen nog niet op de hoogte zijn van de mogelijkheid om medicijnen in te leveren. Ook de vier waterschappen in de provincie Utrecht zijn samen bezig met een actieplan. Het college zal nieuws daarover aan het bestuur doorgeven.

De rwzi Houten kwam naar voren uit een hotspotanalyse: verder in het Amsterdam-Rijnkanaal is er namelijk een drinkwaterinlaatpunt van Waternet. Verder past zo'n kleine rwzi in het lerend implementeren en past de keuze ook bij het niet-afwentelprincipe.

De vraag over het energieverbruik heeft ze al in de commissie beantwoord. Als het waterschap hierdoor meer energie gaat verbruiken, maakt dat de opdracht om energieneutraal te worden alleen maar groter. Daar werkt het waterschap hard aan.

Tweede termijn

De heer Kupers (LNE) vraagt of de hoogheemraad echt zei dat er bij een kostenoverschrijding een collegebesluit wordt genomen.

De heer Droogers (CDA) was enigszins geschrokken dat er iets anders zou kunnen komen dan de ozoninstallatie. Hij neemt aan dat er in dat geval een nieuw voorstel naar het bestuur komt.

De heer A.E. Jansen (AWP) had de motivering van de keuze voor Houten al gezien. Daar kan hij het wel mee eens zijn, maar hij blijft het vreemd vinden dat er niet gekeken is of het waterschap met deze investering de eigen waterkwaliteit kon opkrikken. In tweede instantie wil hij tegen de heer Reerink zeggen dat de waterzuiveringen bij Groenekan of Zeist ook voor het experiment gekozen hadden kunnen worden. Dan waren daar minder stoffen in het water gekomen.

De heer Reerink (PvdA) herinnert er bij interruptie aan dat er op de zuiveringen bij De Bilt en Zeist extra zandfilters zijn aangebracht, omdat die op kleine, kwetsbare wateren lozen. Daarop moet men ook geen medicijnresten gaan lozen.

De heer A.E. Jansen (AWP) wil daar niet gaan lozen, maar juist de extra zuivering gaan toepassen. Hij begrijpt de interruptie niet. Hij wil best andere gebieden bevoordelen, maar als het waterschap dat blijft doen, gaan hier de belastingen omhoog en elders omlaag. Hij vraagt of dat een gewenste situatie is.

beantwoording

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

Mevrouw Otterman verbaast zich over sommige vragen, die in de commissievergadering niet aan de orde zijn geweest. Over het collegebesluit: er is in de begroting rekening mee gehouden dat er onzekerheden zijn. In de kostenraming zijn daarom maatregelen genomen en om die maatregelen aan te spreken is een collegebesluit nodig. Als er enorme tegenvallers zouden zijn, komt het college uiteraard bij het bestuur terug.

De heer Kupers (LNE) zegt dat hij nu duidelijkheid heeft gekregen.

Mevrouw Otterman wijst erop dat er naast de ozontechniek ook nog een optie is met PACAS. Als het bestuur wil dat het college vóór die keuze nog bij het bestuur terugkomt, wil zij dat wel toezeggen, hoewel ze denkt dat het college die verandering van keuze ook verantwoord zelf zou kunnen maken.

Op de vraag of het college beter een andere installatie had kunnen kiezen, kan ze alleen maar zeggen dat die keuze op goede gronden gemaakt is. Daar hoeft ook niet iedereen het mee eens te zijn.

De voorzitter heeft niet gehoord dat een eventuele verandering van methode weer bij het bestuur terug moet komen. De vertraging die dat tot gevolg heeft, zou vervelend kunnen zijn.

De heer Droogers (CDA) vindt dat dat wel zo moet zijn, als dat financiële consequenties heeft of grotere risico's oplevert.

De voorzitter is het daarmee eens, maar sprak hier enkel over een methodewissel binnen de financiële kaders.

De heer Verweij (CU) merkt op dat in het besluit letterlijk staat dat het om het in gebruik nemen van een ozoninstallatie gaat. Daar beslist het bestuur over.

De voorzitter weet dat, maar stelt dat bestuur en college nu samen zijn om te beraadslagen en te zorgen dat er op een verantwoorde manier doorgewerkt kan worden.

De heer Verweij (CU) meent dat het college dan een ander besluit moet voorleggen.

De heer Woittiez (VVD) denkt dat het voor de zorgvuldigheid van de besluitvorming zou helpen, als de onzekerheid over welke technische installatie het wordt, in de besluitvorming wordt meegenomen.

De voorzitter vraagt of mevrouw Otterman daarop wil antwoorden.

Mevrouw Otterman stelt voor daarop te antwoorden na overleg met het college.

De voorzitter constateert dat mevrouw Otterman daar in de besluitvormende fase op terug zal komen. Hij sluit daarmee de beraadslaging over dit punt af.

3.4 Exploitatiekrediet sloop rwzi Utrecht

Eerste termijn

De heer Kooy (LNE) stelt dat de VVD eerder een voorstel van orde had gedaan dat verworpen werd, maar zijn fractie deelt de toen geuite gevoelens wel een beetje. Zij had ook liever bij de commissievergadering de informatie gekregen die later is toegezonden. Toen had ze niet gevraagd om het besluit terug te trekken en de procedure te herhalen. Dat doet ze nu ook niet. Ze is ervan overtuigd dat nu de nodige informatie om een besluit te kunnen nemen, gegeven is, en dat het geen zin heeft om nog langer te wachten, omdat er geen informatie komt die tot een ander besluit zou leiden. Concreet gezegd: het is niet te verwachten dat de vraag wat een overheid in de toekomst misschien met dit terrein gaat doen, binnen twee à drie maanden beantwoord wordt. Er is geen beter besluit te nemen dan te kiezen voor het scenario waarin alles zover wordt opgeruimd, dat iedere ander bestemming daar in de toekomst mogelijk is. Vanuit die optiek zal LNE het voorstel steunen.

De heer Verweij (CU) ziet dat het college aan het bestuur vraagt om in te stemmen met de sloop en de grondstromenstrategie. Volgens het voorliggende voorstel betekent dat de oude rwzi en het ondergrondse deel volledig verwijderd worden en voorzien van schone grond, zodat het terrein geschikt wordt voor woningbouw. In de commissie wist het college nog niet wat er met het terrein zou gaan gebeuren. Het vraagt dus veel geld voor een plan

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

dat over twee, drie jaar onnodig blijkt te zijn. De sloop van de bovengrondse installaties kost ongeveer een derde van het krediet. Tegen dat deel zou hij volmondig 'ja' zeggen. De resterende 13 à 14 miljoen euro kon dan op de plank blijven en er was dan tijd om rustig na te denken wat er met het terrein moest gebeuren. Dan is ook duidelijk of men grond moet vervangen of de palen, platen en vloeren verwijderen. Hij betreurt het dat het bestuur hierover geen zorgvuldige afweging kan maken. Het voelt als het erdoor jassen van een voorstel. Dat is geen zorgvuldige vorm van besturen.

Verder is er eerst in de commissievergadering van gedachten gewisseld over de mogelijke varianten. Tijdens de themabijeenkomsten is enkel van gedachten gewisseld. Hij had in de commissie gevraagd om een tweede commissievergadering, omdat het bestuur nog niet toe was aan besluitvorming. Daarom steunde hij ook het ordevoorstel van de VVD om behandeling op deze avond uit te stellen. Anderen denken daar kennelijk anders over, maar hij wil gezegd hebben dat 20 miljoen euro belastinggeld uitgeven zonder de zekerheid of dit een verstandige investering is, bestuurlijk niet juist is. Hij laat dit besluit liever over aan het volgende bestuur. Het college vraagt nu in te stemmen met een voorstel en zou dat later kunnen veranderen? Dan zou het college beter met dat andere plan kunnen komen.

De heer Droogers (CDA) weet dat het hier om een groot bedrag handelt. Het zat eraan te komen en het CDA wordt er niet door overvallen. Het kan instemmen met de sloop volgens de voorkeursvariant en het beschikbaar stellen van het krediet. Het college heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat er een goede en verantwoorde sloop kan plaatsvinden voor die 20 miljoen euro.

Hij wil ingaan op de opmerkingen van de heer Verweij. Daar zit ook veel waarheid in en er zijn aanknopingspunten hoe daarmee om te gaan. Er zijn best wel enkele losse eindjes en onzekerheden, waarover hij graag terugkoppeling wil hebben als daar meer over bekend is. De 20 miljoen euro hoeven niet in één keer te worden uitgegeven. Dat hoeft alleen te gebeuren als duidelijk wordt dat sommige werkzaamheden wel nodig zijn. Anders hoeft het niet. Zo is er nog geen keuze gemaakt over het wel of niet slopen van de vloer van het effluentgemaal, het hergebruik van het terrein, het wel of niet tijdelijke gebruik van het terrein en over de verontreiniging in de bodem. Die onzekerheden kunnen aanzienlijke financiële affecten hebben. Het krediet mag worden toegekend, maar het CDA wil wel regelmatig terugkoppeling hebben, en bijsturing als meer bekend is over de onzekerheden.

De heer Woittiez (VVD) merkt eerst op dat dit punt overgeslagen zou zijn, als het aan de VVD-fractie had gelegen. Hij voert premier Rutte op als iemand die het waterschap vergelijkt met een breekbaar vaasje, dat allen goed vast moeten houden. Daarom had zijn fractie dit debat liever uitgesteld. Nu neemt ze haar bestuurlijke verantwoordelijkheid in een dossier dat niet de schoonheidsprijs had gewonnen: van 100 miljoen naar 160 miljoen euro. Het was zijn fractie welkom geweest als het minder geweest zou zijn of als het had kunnen uitleggen waarom het zoveel hoorde te zijn. wat hij nu niet gaat doen, is allerlei inhoudelijke vragen stellen. Hij vindt dat het het bestuur zou sieren, als het een zo groot project met zo'n vervelende voorgeschiedenis op een koninklijke en chique manier af kon ronden. Hij verzoekt het college om samen met het bestuur het HDSR-vaasje hoog te houden en te zorgen dat het niet breekt. Stel de stemming over dit voorstel uit ten behoeve van een rijpe en gedegen besluitvorming.

De heer Reerink (PvdA) meent dat de heer Woittiez al tijden kon weten dat dit voorstel eraan zat te komen. De PvdA leeft al een jaar toe naar deze besluitvorming. Dit is een ordentelijke weg om te bewandelen. Hij vindt het een beetje framing om te zeggen dat het bedrag zo gegroeid is. Dat is al eerder in de besluitvorming meegenomen. Eén punt uit de commissiebehandeling is blijven hangen: wat de functie van het gebied zal zijn na de sloop en het schoonmaken. Het blijft onduidelijk wat er gebeurt met de wanden langs de Vecht, met de vloeren. Daarin zitten nog wat risico's en wat kosten. Aan de andere kant heeft de fractie dezelfde lijn voor ogen als het college: 'Doe wat je moet doen en laat wat je kunt laten.' De PvdA stemt in met het voorstel.

De heer Van Os (SGP) vindt 20 miljoen euro ook veel geld voor een sloop, maar meent na lezing van de stukken, debat in de commissie en ook na controle van de auditcommissie of aan alles was voldaan, dat een volledig ja op zijn plaats is. Met die wetenschap kan hij achter de woorden van de heer Kooy staan.

De heer Van der Heijden (WN) kan zich, wat het besluitvormingsproces betreft, aansluiten bij wat de heren Kooy, Droogers en Reerink hebben gezegd. WN houdt enige zorg over de communicatie van zowel de gemeente als het waterschap naar de omwonenden. Graag zou hij daarvoor nadrukkelijk de aandacht willen vragen. Hij had nog één vraag. Hij had gelezen dat al het sloopmateriaal weggehaald gaat worden. Hij kan zich voorstellen dat een deel daarvan hergebruikt kan worden. Hij verzoekt om daar goed naar te kijken.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

De heer A.E. Jansen (AWP) kan het pleidooi van de CU en de VVD volledig ondersteunen. Hij vindt dat men dit besluit beter kan uitstellen en deze investering doen in overleg met de koper. Dat zal ongetwijfeld leiden tot lagere maatschappelijke kosten.

De heer Verkaik (W@I) kan zich ook volledig vinden in het betoog van de heer Verweij en de heer Woittiez. Hij had inmiddels begrepen dat het college al een idee had over een nieuwe bestemming. Dat zou zo snel mogelijk komen, een reden des te meer om een besluit nu uit te stellen. Wat men daar nu gaat doen, is belangrijk voor het gebruik hierna.

Hij begrijpt niets van het CDA, dat zegt ervoor te zijn om het geld nu beschikbaar te stellen, maar nog niet alles uit te laten voeren. Daarna zou er opnieuw overwogen moeten worden, wat er moet gebeuren. Hij zou zeggen: "Neem een besluit of neem het niet." Wie met dit voorstel instemt, geeft in feite de opdracht om alles ook uit te voeren.

De heer Droogers (CDA) stelt dat bij het ter beschikking stellen van een krediet het geld nog niet direct is uitgegeven. Hij gaat ervan uit dat het college zorgvuldig daarmee omgaat en dat de open eindes teruggekoppeld worden, als daarover meer informatie beschikbaar komt. Dat is wat anders dan zeggen dat men het geld niet beschikbaar stelt.

Beantwoording

De heer De Groot dankt voor alle reacties. Hij merkte dat er over het geheel twee meningen waren. Aan de ene kant: er is uitstel nodig omdat er nog te veel onzeker is. Aan de andere kant is ook hij ervan overtuigd dat nu zoveel gegevens bekend zijn, dat een goed debat mogelijk is en dat het bestuur tot een besluit kan komen. Dat komt doordat het bestuur altijd al is meegenomen, al toen de sloop eraan kwam. Eerst was er met het bevoegd gezag, provincie en gemeente, de afspraak dat de oude installatie ontmanteld en gesloopt zou worden, zodra de nieuwe zuivering gereed was. In principe betekent dat slopen van alles wat er staat, bovengronds en ondergronds. Na overleg met het bevoegd gezag heeft het waterschap overeenstemming bereikt dat het uittrekken van de palen extra risico's opleverde. Dan is variant 1, alleen bovengronds slopen – duurder dan hier beweerd werd – onaantrekkelijk, omdat dan de ondergrond nauwelijks voor hergebruik geschikt is. De kans is groot dat de ondergrond dan later moet worden aangepakt, wat duurder is en voor de omwonenden twee maal overlast betekent. Uitstellen van de sloop en niets doen zou kunnen met de blauwe variant, maar die oplossing bleek vanwege de mogelijkheden en de efficiëntie af te vallen en ook tijdelijke herbestemmingen vielen af. Op een thema-avond kwam ook naar voren dat eens praten met de gemeente over een uitplaatsing een goed idee zou kunnen zijn. Het college heeft dat gedaan en daar kwam uit dat men dat nader zou verkennen. Dat proces duurt echter jaren. Wachten met de sloop is dan geen weg meer om te gaan. De beste optie is dan variant 2. Dat is veel geld, maar het is geen eerlijke vergelijking om te zeggen dat het project weer 20 miljoen euro duurder is geworden. De sloop is een apart project dat een apart krediet kent.

Bij een aantal zaken die in het voorstel genoemd zijn, gaat men uit van een kansberekening P85. Dat houdt in dat er 85% kans is dat het minder kost. Zo gaat het plan uit van de situatie dat de nieuwe grond schoon genoeg moet zijn voor woningen. Voor andere bestemmingen zou goedkopere grond voldoende zijn. Er zijn kleine vervuilde plekken gevonden. Die zijn in de kosten mee geraamd. Vervuiling die mogelijk onder de installatie zit, was niet te boren. Daar kan dus wat zitten, al is de kans klein. Die is opgenomen als pro-memoriepost. Duidelijkheid komt eerst na de sloop, maar keramische vezels en chemische verontreiniging van beton zitten in die P85. In die raming is ook de sloop van het influentgemaal vervat. Eenmaal per kwartaal krijgt het bestuur via de Waterlijn informatie over de vorderingen. De informatie gaat ook naar de omgeving. Ook probeert men duurzaamheid en hergebruik van materiaal aandacht te geven middels de EMVI-criteria.

Een eventuele koper van de grond is nog niet gevonden. Dat kan nog jaren duren. Mocht er geen koper zijn, dan wordt er in samenspraak met de omgeving en de gemeente gekeken naar een tijdelijke herbestemming.

[Inmiddels is de heer Hogemans gearriveerd. Hierna volgt agendapunt 1.c.]

Tweede termijn

De heer Kooy (LNE) heeft goed geluisterd naar wat de CU, de VVD en andere partijen over dit onderwerp hebben meegegeven. Het is niet niks om indirect te horen te krijgen dat men niet de koninklijke weg bewandelt en onverstandig omgaat met grote bedragen belastinggeld. LNE heeft ook goed geluisterd naar de reactie van het college en alles op een rij gezet hebbend denkt ze nog steeds, dat het verstandigste is om nu te besluiten te slopen volgens het scenario dat in het voorstel van het college staat. Dat is verstandig omgaan met belastinggeld en met de belangen van de omwonenden. Het is immers geen feest als er gesloopt wordt, en twee, drie jaar later gebeurt dat weer. Dat is belastend voor de omgeving. Daarom denkt zijn fractie dat variant 2 het verstandigste is. Een eventuele

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

verplaatsing van de rwzi zal grote bedragen vergen, zeker als er een nieuwe persleiding onder de Vecht moet komen. Het is de vraag of woningbouw op de oorspronkelijke locatie dat kan compenseren. Op dit moment is dit voorstel voor de bevolking en voor de belastingbetaler de beste keuze. De LNE zal daarom het collegevoorstel blijven steunen.

De heer Verweij (CU) stelt dat er deze avond twee besluiten voorliggen: het slopen en de grondstrategie en als tweede het krediet. Hoewel sommige fracties denken dat ze een krediet beschikbaar gaan stellen, en dat in handen leggen van het college om te kijken welke stappen er dan gezet moeten worden. Daaruit proeft hij een beetje dat die fracties helemaal niet instemmen met de sloop en grondstrategie zoals in het plan vastgelegd, maar dat ze zeggen alleen besluit 2 vast te stellen: een krediet met de verwachting dat het college stap voor stap bepaalt welk geld wordt uitgegeven en welk geld niet. Het zou goedkoper kunnen zijn als die vloeren konden blijven liggen of als er geen bemalingskosten gemaakt hoeven te worden. Dan vraagt hij zich echt af welk besluit men neemt, als men instemt met het plan dat er nu ligt.

Een tweede punt is wat er staat in het memo van 12 maart 2018 bij 'Collegebesluit voorkeursvariant': "We streven ernaar om beide plannen, dat wil zeggen de sloop van de rwzi Utrecht en de herbestemming van het vrijgekomen terrein in de tweede helft van dit jaar gezamenlijk ter besluitvorming voor te leggen aan het algemeen bestuur." Het college geeft daarmee duidelijk aan dat de sloopstrategie en de herbestemming van het terrein twee zaken zijn die onlosmakelijk met elkaar te maken hebben. Hoe kan het college een strategie bedenken om het rwzi te slopen, terwijl er nog geen zicht is op wat de herbestemming zal zijn? Dan heeft hij het nog niet over eventuele verkoop van het terrein. Spreker vindt het niet meer dan fatsoenlijk dat het college het bestuur informeert over wat de keuzemogelijkheden zijn. Nu zegt het dat het een maximaal krediet vraagt en het bestuur is blijkbaar bereid een blanco cheque af te geven. Hij vindt dat niet de manier waarop het bestuur zijn werk moet doen. Dat moet aan de voorkant de kaders vaststellen en achteraf controleren. Als dit bestuur een zak geld afgeeft en verder wel ziet wat er gebeurt, is dat niet de bestuursstijl die hij voor ogen heeft.

De heer Reerink (PvdA) dacht eerst dat de bestemming bekend moest zijn, wanneer men wil gaan slopen. Aan de andere kant: als men de mogelijkheden nagaat, ziet men dat de eerste variant, tot aan het oppervlak slopen, een onverstandige keus is en dat de derde variant, 6600 palen uittrekken, geldsmijterij is. Dan blijft variant 2 over, waarbij nog verschillende opties open blijven. Dan lijkt het niet vreemd meer te kiezen voor het voorliggende voorstel. De heer Kooy had het over verplaatsing van de rwzi. Ooit had hij al de hoop die te kunnen verplaatsen, maar dat was niet gelukt. Hij zal wel zien waar het schip over vijf, zes jaar misschien gaat stranden. Intussen is het goed om de zaak op te ruimen, want als dat later nog moet gebeuren, wordt het veel duurder.

De heer Woittiez (VVD) blijft met zijn fractie de wens houden om eens goed met elkaar te praten over wat die varianten zijn. Hij weet nog uit zijn Amsterdamse tijd dat sanering altijd gebeurt in het perspectief van de functie van wat daarop volgt: de herbestemming. Er werd dan ook geen grond gesaneerd, waar later een asfaltweg werd neergelegd. Zo kan de volgende functie meebepalen over aard en omvang van de sloop. Misschien vraagt de omgevingsaanpak dat wel. Daarover zullen natuurlijk onzekerheden zijn. Voor de VVD betekent dat dan een keuze voor de financieel minst belastende route. Het naar voren gebrachte bezwaar dat er dan later een tweede sloop zou volgen, toont aan dat men dan het perspectief van de herbestemming vergeten is: er is geen sprake van een tweede sloopmoment, maar van de start van de herbestemmingsfunctie. Als er woningen komen, zal er ook overlast zijn door bouwwerkzaamheden. Dat er twee fasen zullen zijn, is een gegeven. In een dergelijk geval is hij ervoor de eerste fase zo zuinig mogelijk uit te voeren. Daarover had hij graag uitgebreider met elkaar willen spreken.

De heer Droogers (CDA) sluit zich graag aan bij de woorden van de heer Kooy. Zoals al eerder gemeld is, wil het CDA de 20 miljoen euro ter beschikking stellen, maar zeker niet het college de vrije hand geven. Het gaat uit van de voorkeursvariant, waarin staat dat er nog drie onbekende zaken zijn: het influentgemaal, het hergebruik van het terrein en eventuele verontreinigingen. Daar kunnen nog wat schommelingen voorkomen, maar dat wordt in de voorkeursvariant opgevangen. Dat is geen vrije hand en er volgt terugkoppeling, als er op basis van die drie punten nieuwe ontwikkelingen zijn.

Beantwoording

De heer De Groot dankt voor het vertrouwen. Het lijkt een herhaling van zetten, maar oorspronkelijk was het plan inderdaad om te wachten op de herbestemming. Na andere opties werd toch serieus gekeken of uitplaatsing een goede mogelijkheid was. Dat zou zeker enkele jaren gaan kosten. De sloop viel niet eeuwig uit te stellen en het bleek al snel dat variant 1 in alle gevallen gevolgd zou moeten worden door variant 2. Een tweede maal overlast zou bij

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

woningbouw inderdaad het herbegin kunnen zijn, maar bij een tijdelijke oplossing, zoals inrichting van een park, is er wel een probleem.

De heer Woittiez (VVD) vraagt bij interruptie wat dan het probleem zou zijn. Zijn er in die tweede fase dan nog veel bouwactiviteiten?

De heer De Groot weet niet wat daarvoor precies nodig is, maar weet wel dat dan over dertig jaar de restanten alsnog verwijderd moeten worden. Linksom of rechtsom moet het toch gebeuren en hij vindt het slimmer om dat dan meteen te doen.

De heer Woittiez (VVD) vraagt of de heer De Groot bedoelt dat dan toch gesloopt moet worden.

De heer De Groot beaamt dat.

De heer Woittiez (VVD) ziet dat er dan ook weer bouwactiviteiten zijn. Dan is de sloop onderdeel van de nieuwe bouwactiviteit, waarbij ook weer nieuwe technieken voorhanden zijn.

De heer De Groot acht dat mogelijk, maar stelt dat de kosten die het waterschap nu hoort te maken, vooruitgeschoven worden naar een volgende generatie. Dit college vindt dat niet het juiste beleid. Het wil natuurlijk verantwoord omgaan met het geld, maar problemen niet verschuiven naar de toekomst.

De heer Verkaik (W@I) hoort nu verbaasd dat het college zegt dit voor over dertig, veertig jaar te doen, als er mogelijk een nieuwe zuivering moet komen. Hij vraagt of het dan niet enigszins buiten de werkelijkheid van vandaag valt om nu uit te voeren wat mogelijk over lange tijd nodig zal zijn.

De heer De Groot wijst erop dat het waterschap het rwzi-terrein twee keer zo groot heeft gemaakt, omdat bekend is dat die zuivering continu moet draaien en dat er over dertig, veertig jaar eerst een nieuwe zuivering gebouwd moet zijn, voordat de oude kan worden stilgelegd en gesloopt. In die cyclus van zoveel jaar zal ergens sloop en sanering moeten plaatsvinden, eventueel met een tijdelijke herbestemming voor het vrije gedeelte. Na die tijd heeft de volgende generatie weer een schone plek voor een nieuwe installatie.

De voorzitter sluit nu de beraadslaging.

3.5 Vaststelling aanbevelingen RKC naar aanleiding van onderzoek implementatie KRW

Eerste termijn

De heer Rutjes (WN) wil eerst de Rekenkamercommissie danken voor het vele werk en het stuk dat er nu ligt. Bijna alles is in de commissievergadering aan bod geweest. Dat hoeft hij niet opnieuw te noemen. Hij is blij dat in de lijst met actiepunten het toetsen van de lozingsvergunningen is opgenomen. Het punt dat nog niet helemaal duidelijk was, gaat over de visie waarover gesproken wordt, en de aanbevelingen. Die visie lijkt een belangrijk vertrekpunt voor het volgende stroomgebiedbeheersplan. Dat wil hij dan ook delen voordat de strategische keuzes gemaakt worden. Heeft het college al zijn gedachten laten gaan over de vorming van de visie en het tijdstip van verschijnen?

Ook is aan de orde geweest dat het waterschap aan het begin van deze bestuursperiode een taakstellend budget van 4 miljoen euro voor de uitvoering van de KRW-maatregelen als randvoorwaarde heeft gesteld. Dat kwam mede voort uit het gegeven dat de economie en de bewassingsopbrengst toen tegenzaten. Voor het volgende stroomgebieds-beheerplan (SGBP) geldt dat op enkele uitzonderingen na, het halen van de doelen met alle daarvoor nodige maatregelen taakstellend is. Daarmee is het vooraf vaststellen van een taakstellend budget niet meer geoorloofd. Dat is een verschil met hoe het bestuur de vorige planperiode is ingegaan. Hij wil weten hoe het college daarin staat. Daarbij wil hij nog een belangrijk uitgangspunt in de filosofie van zijn partij noemen: "Dat wij deze aarde alleen maar een tijdje in bruikleen hebben van onze kinderen. Als wij ermee klaar zijn, geven wij het door." Zijn oudste zoon begint nu na het jeugdjournaal vragen te stellen over vervuiling en het uitsterven van planten en dieren. Spreker wil als de zoon oud genoeg is, en het zijn taak is om deze aarde over te nemen dat de generatie die hierna komt, een schoon, gezond en leefbaar stukje Nederland overgedragen krijgt. Dat zou ook een van de belangrijkste uitgangspunten moeten zijn, waarnaar wij moeten handelen. Zijn fractie daagt het college dan ook uit om zich voor het volgende SGBP maximaal in te spannen om met doelen en maatregelen te komen die daar een goede basis voor vormen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

Daarna ziet hij uit naar een vruchtbare discussie over wat het bestuur en het college voor de volgende bestuursperiode een acceptabel kostenplaatje vinden.

De heer Travaille (PvdD) weet dat er in de commissie al uitgebreid gesproken is over de aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport. Hij is het inhoudelijk redelijk eens met WN, maar wil het graag hebben over die nuttige aanbevelingen. Het college had in de commissie al aangegeven dat die aanbevelingen worden opgevolgd. Daar is hij blij mee, maar het gevoel toen was hoe dat dan zou gebeuren. Daar wilde zijn fractie nog inhoudelijk op kunnen reageren. Iets vergelijkbaars is gebeurd met het Rekenkamerrapport voor de handhaving. Daarvoor is actiepunt 101 afgesproken, waarin het college zegt wat de planning is van de implementatie en follow-up van de aanbevelingen. Als het college ook voor deze aanbevelingen een dergelijke follow-upactie zou kunnen afspreken, dan zouden zijn fractie en ook het bestuur enorm geholpen zijn.

De heer A.E. Jansen (AWP) is ook blij met dit rapport, speciaal met aanbeveling 4. Daar staat het advies om minder te sturen op maatregelen en meer te sturen op de output, op wat men kan bereiken met zijn maatregelen. De net gevoerde discussie over de ozontechnologie illustreert dat prachtig: het lijkt erop dat die technologie er moet en zal komen, en die niet ten behoeve komt van het gebied van De Stichtse Rijnlanden, terwijl het bestuur zich juist zorgen moet maken over de waterkwaliteit hier. Hij vraagt daarom met nadruk aandacht voor deze aanbeveling.

De heer Droogers (CDA) dankt de rekenkamer voor dit onderzoek met nuttige aanbevelingen. Hij vraagt bijzondere aandacht voor aanbeveling 3: de kosten van beheer en onderhoud van nvo's, waar De Stichtse Rijnlanden blijkbaar behoorlijk uit de pas loopt. Hij vraagt of en door wie dit onderzoek gaat plaatsvinden. Hij zou dan willen meegeven dat in dat onderzoek gekeken kan worden naar de mogelijkheden en effecten van beheer door derden, bijvoorbeeld door agrariërs.

De heer Van Bork (PvdA) zegt dat zijn fractie zich geheel kan vinden in de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. Ze is blij dat het college die ook overneemt. Aanbeveling 5 is op verzoek verbeterd en de tekst bij onderwaterdrainage is aangepast. Die tekst was helemaal perfect geweest als er expliciet vermeld was dat De Stichtse Rijnlanden alleen bijdraagt in de proceskosten van de onderwaterdrainageproef. Dat blijft nu toch een beetje hangen.

Voorts wil hij het college nog enkele aandachtspunten meegeven voor de verder aanpak van de KRW+. In de commissie is al gesproken over de verschillen tussen Riviereland en dit waterschap, wat de investeringen betreft: 17 miljoen tegen 4 miljoen euro. Dat verschil werd verklaard uit de grotere omvang van Riviereland, maar berekening naar hectaren levert nog steeds een verschil op van 85 euro bij Riviereland tegen 48 euro hier. Landelijk is er 2500 km nvo aangelegd tegen 44.000 euro per km. Dit waterschap wil 43 km nvo's aanleggen. In vergelijking met de landelijke normen zou dat moeten kunnen voor 1,9 miljoen euro. Er is echter 4 miljoen euro uitgetrokken. Dat kunnen heel wat extra kilometers nvo worden. Het waterschap zou zich gelukkig kunnen prijzen met zoveel geld. Nvo's worden ook als zeer effectief beschouwd. Echter, tegenover de lagere investeringskosten staan hogere beheerkosten in vergelijking met reguliere oevers en in vergelijking met andere waterschappen. Het is dus terecht dat de Rekenkamer hier onderzoek aanbeveelt. Bij dat onderzoek is het nuttig om te letten op een mogelijke relatie tussen lage investeringskosten en hoge beheerkosten. Zou dat te maken kunnen hebben met de kwaliteit van de investeringen?

De heer Verweij (CU) is blij met het Rekenkameronderzoek. Hij zag dat de aanbeveling over de informatievoorziening is toegevoegd. De opmerking van de heer Travaille is hem uit het hart gegrepen. Misschien dat de Rekenkamer daarmee ook iets kan doen. Als het bestuur de twee voorgestelde aanbevelingen overneemt, kennisnemen van de resultaten en instemmen met de aanbevelingen, dan gaat er met dit onderzoek hetzelfde gebeuren als met voorgaande onderzoeken gebeurd is: een bedankje en verder niets. Hij vindt het juist belangrijk om de beslispunten zo concreet te maken dat er een vervolg mogelijk is. Er zitten wel goede zaken in de samenvatting en in de aanbevelingen, maar over twee maanden zit er een nieuw bestuur. De vraag is wat er dan met deze besluiten gaat gebeuren. Daarom lijkt het ook hem een goed idee om hier een actiepunt van te maken. Aan de leden van de rekenkamercommissie vraagt hij om in het volgende rapport de beslispunten nog concreter te presenteren en een spiegel voor te houden aan bestuur, college en organisatie.

De heer Woittiez (VVD) heeft lof voor het Rekenkamerrapport en zal ook instemmen met de beslispunten. Op een enkel punt heeft hij nog wat op te merken.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

De samenvatting stelt dat bij de implementatie van de KRW gestuurd moet worden op hoofdlijnen en dat die sturing zich vooral moet richten op de gewenste effecten. Nu heeft hij met enkele collega's de meeting van de provincie over de KRW mogen bijwonen. Hij had wel enige zorg of de doelen wel helder gesteld kunnen worden en ook gemeten kan worden of die doelen te bereiken waren. Het antwoord toen was dat dat niet kon. Daarom voelt hij ook veel voor de eerste aanbeveling die stelt dat visie en streefbeelden helder de richting moeten aangeven. Sturing heeft alleen zin als duidelijk is waar men heen gaat. Het bestuur heeft daar hulp bij nodig, van college en van de Rekenkamer.

De heer Van Os (SGP) dankt ook voor het rapport. Het was duidelijk. Hij is blij dat het college ook instemt met de samenvatting. Hij meent ook dat dit onder de aandacht moet blijven en denkt dat dat zou kunnen door dit stuk toe te voegen aan het overdrachtsdocument voor de nieuwe bestuursleden.

Mevrouw Van Soest (LNE) had in de commissie al gezegd dat dit volgens LNE een hamerstuk mocht zijn. Nu wil ze enkel nog kwijt dat ze na de discussie in de commissie over de herkomst van nutriënten in het oppervlaktewater van mevrouw Otterman te horen kreeg dat daarover rapporten bestonden en ze zegde toe die ook voor de algemene vergadering te verstrekken. Nu heeft ze die rapporten nog niet gezien. Ze zou de terbeschikkingstelling van die gegevens wel graag op de actiepuntenlijst willen zien. Voor haar agrarische achterban is dat uiteraard een zeer belangrijk onderwerp. Sturen op output heeft alleen zin, als ook duidelijk is wie er voor de input heeft gezorgd.

De heer Verkaik (W@I) dankt de Rekenkamercommissie en merkt verder op wat anderen ook al gezegd hebben, dat dit niet het einde van een procedure is, maar juist een begin.

De voorzitter constateert dat een bijna hamerstuk nog behoorlijk wat commentaar heeft uitgelokt, vooral op het gebied van het vasthouden van de aandacht voor dit punt. Hij vraagt of mevrouw Otterman vooral daarop in wil gaan.

Beantwoording

Mevrouw Otterman voorspelt dat het college de komende jaren nog vaker bij het bestuur zal terugkomen. Zij stelt voor een actiepunt op te nemen dat het college over enkele maanden met een procesvoorstel komt hoe wordt toegewerkt naar een nieuw maatregelenprogramma en hoe daar de aanbevelingen in meegenomen worden.

Voor haar gevoel staat de aanbeveling over de benchmark over de nvo's een beetje los van de rest. Dat zou een apart actiepunt kunnen zijn.

De rest hoort bij elkaar en daarmee zal het college het bestuur betrekken bij de formulering van het nieuwe maatregelenprogramma. Een van de eerste acties in het procesvoorstel zal de opstelling van een visie worden. Het college is al bezig met het opstellen van een conceptmaatregelenprogramma. Er is nu echter nog geen sprake van een taakstellend budget.

De herkomst van de nutriënten is de dag na de commissievergadering in een attenderingsbericht met een link naar de website naar mevrouw Van Soest toegestuurd.

De voorzitter vermoedt dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Hij sluit de beraadslaging over dit punt af.

3.6 Vaststelling jaarverslag 2018 Rekenkamercommissie HDSR

De heer Woittiez (VVD) zegt dat zijn fractie verrukt is van de wijze waarop de Rekenkamercommissie in 2018 een aantal onderwerpen opgepakt heeft. Ze heeft het bestuur ook uitgedaagd om af en toe een kritische opstelling in te nemen. Hij zag ook wel eens geprikkeldheid bij het college, als er gesprekken waren over hoe men naar de RKC kon kijken. Dank dat de RKC zich zo positief kritisch voor het bestuur heeft willen inzetten.

De heer Reerink (PvdA) heeft de woorden van de heer Woittiez gehoord en hij kan die geheel onderschrijven.

De voorzitter sluit de beraadslaging op dit punt, onder dankzegging ook van een niet-geprikkeld college.

3.7 Ingediende motie(s) vreemd aan de orde van de dag

3.7.1 Motie PvdD inzake Carnivoor geef het door

De voorzitter stelt de motie vreemd aan de orde van de dag nummer 2019-002 'Carnivoor geef het door', ingediend door de heer Travaille en mevrouw Korteweg (beiden PvdD), en de heer Van der Heijden en mevrouw Van Dam (beiden WN).

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

Het dictum van motie 002 luidt:

Verzoekt het college van dijkgraaf en hoogheemraden om: Bij georganiseerde lunches, diners en recepties rondom activiteiten die door of namens HDSR worden georganiseerd het concept 'Carnivoor, geef het door!' toe te passen waarbij het uitgangspunt geldt dat niet vegetariërs, maar mensen die vlees of vis willen eten, hun dieetwensen doorgeven. En gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter constateert dat de motie voldoende is ondertekend en deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer Travaille (PvdD) stelt dat De Stichtse Rijnlanden zich inzet voor klimaatadaptatie en -mitigatie. Er ligt nu een motie die bijdraagt aan de klimaatmitigatie. Het is normaal bij allerlei maaltijden vlees te eten. Bij lunches, recepties en dergelijke moet men doorgeven wanneer men vegetarisch wil eten. Dat is ook om te draaien: als mensen zich moeten melden wanneer ze vlees willen eten, is het effect dat meer mensen vegetarisch, dus klimaatvriendelijker gaan eten. Die omkering van de standaard gebeurt vaker en met veel succes. Zo moet men in Amsterdam een ja/ja-sticker plakken, als men wel reclaimedrukwerk wil ontvangen. Er zijn ook al meer kantines die omgekeerd zijn. Het gaat er niet om wat lekkerder is, maar of een organisatie als De Stichtse Rijnlanden wil helpen om klimaatvriendelijk gedrag gemakkelijker te maken.

De voorzitter zegt dat deze motie een vervolg is op de eerder ingediende en beantwoorde vragen over dit onderwerp. De bestuursleden hebben kunnen zien hoe het college daarmee is omgegaan. Nu heeft dat geleid tot de ingediende motie. Hij vindt het echt een zaak van het bestuur om daarvan iets te vinden. Daarom geeft hij het nu in bespreking.

Mevrouw Van Dam (WN) heeft de motie ook ondertekend. Ze zag dat het collegeantwoord over de kantine ging, maar meer was het de bedoeling ook bijeenkomsten, recepties, lunches en diners om te keren. Ze vindt het erg passen in de ambities en het beleid dat het waterschap uitdraagt, dat niet de keuze ontzegt wordt, maar dat mensen met een grotere ecologische voetafdruk een stapje meer moeten zetten. Zo wordt duurzaam gedrag ook aan tafel lichtelijk beloond. Daarom hecht WN eraan om deze motie, die simpel en effectief is, mede in te dienen.

De heer Bruggink (LNE) verklaart dat voor zijn fractie de keuzevrijheid van belang is. Die blijft in dit voorstel ook bestaan, maar de omdraaiing gaat wat te ver. De motie is overbodig.

De heer Reerink (PvdA) zegt dat het doel van de motie voor zijn fractie sympathiek is, dat formulering is duidelijk, de keuze die wordt opgedrongen gaat net iets te snel. De PvdA wil niet tegen de motie stemmen, maar aan de andere kant wil ze de indirecte verplichting eraf halen. Daarom heeft ze een amendement of motie ingediend.
[Zie agendapunt 3.7.2.]

De heer Verweij (CU) vindt het prima dat iedereen wil meewerken aan een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk. Hij is blij dat hij thuis regelmatig vegetarisch kan eten. Hij wil echter het totale verhaal in balans zien en hij denkt dat ieder zijn eigen keuzes moet maken en hij is niet zo op zoek om dat in moties vast te leggen. Bij uitstapjes of een schouwdiner kan men ieder vragen wat die wil eten. Een motie is daarvoor niet nodig.

De heer Droogers (CDA) stelt dat het omdraaien het CDA te ver gaat. Stel dan iedereen die vraag. Het is een partij natuurlijk om uit te dragen wat goed is voor het leven en voor de toekomst. Omdraaien hoeft niet. Het amendement van de PvdA om alles neutraler voor te stellen, heeft het CDA medeondertekend.

De heer A.E. Jansen (AWP) onderkent het probleem. Het is natuurlijk vervelend dat een vegetariër specifiek iets moet vragen. Hij vindt het echter niet logisch dat vervelende gevoel dan over te brengen naar de carnivoor, die toch het recht heeft om te eten zoals hij wil. Hij pleit voor een neutrale aanpak in deze situatie.

De heer Travaille (PvdD) zegt dat het daar niet om gaat, of vegetariërs zielig zijn. Het gaat erom dat het waterschap een rol heeft in deze maatschappij. Het kan helpen de footprint van de mensen kleiner te maken. Het waterschap heeft als organisatie een duurzaamheidopgave en een voorbeeldfunctie. Het verbaast hem dat men hier zo'n moeite heeft met deze eenvoudige maatregel.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

De heer Woittiez (VVD) zegt dat de VVD de motie niet zal steunen. Ze hecht aan individuele vrijheid en zal medewerkers hun keuken zelf laten inrichten en burgers hun eigen ecologische voetafdruk laten zetten. Nog belangrijker vindt hij dat hij bij thuiskomst vannacht en de vraag krijgt hoe de vergadering was geweest, dit punt niet als belangrijkste ecologische wapenfeit naar voren zal brengen.

De heer Van Os (SGP) noemt zichzelf een lekkere vleeseter. Natuurlijk weet hij ook dat er veel nodig is om het vlees te laten groeien. Hij heeft complimenten voor de organisatie hier, dat alles hier biologisch is. Dat maakt men niet vaak mee. Hij heeft ook de mogelijkheid om hier vegetarisch te bestellen. Daar kan het bij blijven.

De heer Rutjes (WN) noemt zich een echte carnivoor, maar zal de motie wel steunen, want die is hem sympathiek. Hij wil de heer Reerink vragen hoe die de praktijk van zijn amendement voor zich ziet.

De heer Reerink (PvdA) ziet het zo voor zich, dat bij maaltijden mensen kunnen aangeven of ze vlees, vis, vegetarisch of iets anders willen zonder voorkeur voor het een of ander, of dat bij recepties en dergelijke alle mogelijkheden aanwezig zijn.

3.7.2 Motie PvdA inzake vegetarisch / carnivoor geef het door

Motie vreemd aan de orde van de dag nummer 2019-003: 'Vegetarisch / carnivoor geef het door', ingediend door de heren Reerink en Van Bork (beiden PvdA)

Het dictum van motie 003 luidt:

Bij georganiseerde lunches, diners en recepties rondom activiteiten die door of namens HDSR worden gehouden, mensen die vlees of vis willen eten te vragen hun wensen vooraf kenbaar te maken, dan wel een variëteit hiervan te serveren. En gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter constateert dat de motie voldoende is ondertekend en deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De voorzitter sluit de bespreking; beide moties komen later in stemming.

3.7.3 Motie PvdA inzake De heul van Wiel en Vogelzang

De heer Reerink (PvdA) weet dat De Stichtse Rijnlanden veel ambities heeft, in het algemeen, op het gebied van cultuurhistorie, wat in het project Sterke Lekdijk ook nog eens goed staat uitgedrukt. Ook de provincie heeft ambities op het gebied van cultuurhistorie en heeft zelfs een ambitiedocument uitgebracht over de Lekdijk, waarin cultuurhistorie, passend in het landschap, een eerste prioriteit wordt genoemd. In 1993 is de heul van het waterschap overgegaan naar de gemeente Lopik. Helaas is er met de heul niets meer gebeurd. Dat object bleek voor de gemeente te groot. De impasse is te doorbreken door de heul op te nemen in het Project Sterke Lekdijk. Gemeente, provincie, RWS, de deltacommissaris en De Stichtse Rijnlanden zouden samen iets kunnen ondernemen bij de verbetering van de tranche Salmsteke-Schoonhoven. Hij dient daarvoor een motie in en is bereid die zo nodig toe te lichten.

Motie vreemd aan de orde van de dag nummer 2019-004: 'De heul van Wiel en Vogelzang', ingediend door de heren Reerink en Van Bork (beiden PvdA), G.J.P. Jansen (WN), Travaille (PvdD) en Droogers (CDA).

Het dictum van motie 004 luidt:

Besluit tot het geven van een opdracht aan het college om in kader van het project de Sterke Lekdijk een voorstel ter verbetering van de tranche Salmsteke-Schoonhoven de restauratie van het monumentale ensemble van de heul Wiel en Vogelzang mee te nemen.

De voorzitter constateert dat de motie voldoende is ondertekend en deel uitmaakt van de beraadslagingen. Hij geeft het woord aan de portefeuillehouder cultuurhistorie, de heer De Jong.

De heer De Jong merkt op dat de heer Reerink dit voorstel op het juiste moment agendeert en inbrengt bij het Project Sterke Lekdijk. De verkenningsfase voor het stuk vanaf Salmsteke start binnenkort. Het college vindt dit ook een

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

realistisch voorstel, waarbij nog meer partijen betrokken zijn die een belang hebben of verantwoordelijk zijn. De manier waarop dit betaald moet worden, moet men ook in dat perspectief zien, net zoals het waterschap de Doorslagsluis heeft aangepakt in het kader van KWA en Hollandsche IJssel. Dit past ook in de verkenning van de Sterke Lekdijk.

De heer Verweij (CU) herinnert eraan dat in het kader van de Sterke Lekdijk het kwaliteitskader behandeld is. Daarin wordt ook gesproken over waarden die van belang zijn voor de verkenning en versterking van de dijk. Toen is ook besproken wat belangrijk was, en hij heeft gezegd dat cultuurhistorische waarden in dat traject een belangrijk onderdeel zijn van wat in de verkenning moet worden meegenomen. Deze motie gaat over één object. Er zijn er natuurlijk meer: dijkhuisjes, dijkpalen, wielen, oude inlaten, en sluizen. Dit is een mooi initiatief, maar hij hoopt niet dat dit voorstel betekent dat de andere objecten niet van belang zijn. Pas op dat men de rest niet vergeet.

De heer Woittiez (VVD) schaart zich achter de woorden van de heer Verweij, maar ook achter die van de hoogheemraad. Kijk ook nuchter naar wat de waarde is. Dan kan hij zich wel achter de motie scharen. Hij raadt wel aan bij de verkenning van erfgoed te letten op de sleutelstukken. Dan kan het volgende bestuur hierover degelijke besluiten nemen.

De heer Kooy (LNE) vreest dat hij het feestje een beetje gaat bederven. De vraag is namelijk of het waterschap geld moet gaan uitgeven aan iets wat niet tot zijn kerntaak behoort. Er is net gesproken over de KRW en het was duidelijk dat het waterschap daar nog goed gas moet geven om de doelen te halen. En dat geldt voor nog veel meer taken. Als de motie wordt aangenomen zoals die daar ligt, wordt de indruk gewekt dat het waterschap het geld wil gebruiken voor dit soort monumenten. Dat kan best een mooi ding zijn, maar er is een Lekdijk te versterken en driekwart provincie te beheren. Voor het opknappen van monumenten die niet eens van het waterschap zijn, is dan geen ruimte. wel kan men de gemeente Lopik helpen, maar niet financieren. Dat is primair een taak van andere overheden. Voor het waterschap gaat het realiseren van de eigen doelen voor.

De heer Van Os (SGP) voelt zich als inwoner van Lopik wel aangesproken. De heer Reerink heeft goed uitgelegd hoe de situatie is. Hij begrijpt dat de motie vraagt om met alle betrokken partijen om de tafel te gaan zitten met de vragen wat er met de heul moet gebeuren, wie zich daarvoor verantwoordelijk voelt en wie eventueel wat wil bijdragen. Er is dan nog geen euro uitgegeven, maar het zou zonde zijn als er nu niets gedaan wordt. Als er te weinig partijen animo hebben, zal het niet doorgaan. Het waterschap kan dat in ieder geval niet alleen betalen. Hij zal de motie ondersteunen om in elk geval een gesprek aan te gaan.

De heer Droogers (CDA) heeft de motie van harte medeondertekend. Dit sluit ook goed aan bij wat er in Waterkoers staat: 'aandacht besteden aan cultuurhistorie en genieten van water.' Dit is ook een kans bij uitstek om daar als het waterschap het waterverhaal te vertellen. Het zou wel met anderen moeten samenwerken en misschien meer initiator zijn dan financier. De motie is ook geen vrijbrief om gelijk veel geld op tafel te leggen.

De heer Verkaik (W@I) kan zich goed vinden in de woorden van de heer Kooy. Hij hoort anderen wel zeggen dat de motie nog tot niets verplicht, maar het voorgestelde besluit spreekt ervan dit mee te nemen en in het tracé uit te voeren. Als er had gestaan dat er een opdracht werd gegeven of een onderzoek gestart, had hij nog wat aangedurfd. Hij ziet dit niet als een taak van het waterschap.

De voorzitter kan als portefeuillehouder Lekdijk meegeven dat meekoppelkansen zeer welkom zijn. Maar dat het wel de bedoeling is anderen daarop aan te spreken. De gedachte om hier de mogelijkheden te onderzoeken, kan nooit kwaad. Dat is nu juist de werkwijze van de Sterke Lekdijk. Het jaren geleden onder klei begraven van de inundatiesluis was niet het fraaiste feit. Maar een verkenning met vele partijen, met wikken en wegen en maken van plannen wil niet zeggen dat de heul mee moet met de Lekdijk. Hij wil dat men tot een voorstel komt.

De heer Reerink (PvdA) ziet de motie als een opdracht tot een heel serieuze poging om te kijken hoe men met meer partijen een impasse kan doorbreken. Als er door crowdfunding nog andere financiers bij komen, vooral doen! De zoektocht moet in elk geval zo vroeg mogelijk beginnen.

Wat de opvatting van de heer Verkaik betreft, vreest hij dat die een andere motie voor zich heeft liggen dan hij had opgesteld. De heer Verweij had het over andere waardevolle objecten; als hij de dijk van Amerongen tot Schoonhoven langs gaat, zitten daar niet veel andere objecten in, die een financiële ingreep met zich mee brengen. De meeste

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

plekken langs de dijk zijn aardig op orde. Het zich richten op sleutelprojecten zal niet veel opleveren. Het aantal heulen was vroeger groot. Het aantal heulen nu bestaat voornamelijk nog in straatnamen en er is deze ene heul, die nog een buitendijkse boezem en een buitendijkse voormolen heeft. Als men niets doet, verdwijnt de heul. Dat kan niet anders want hij ligt in de Lekdijk zelf. Restauratie zou maar een fractie van het budget kosten, maar waarschijnlijk zijn er genoeg partijen die willen bijdragen. Vergroting van de bekendheid van de waterschappen is juist heel goed mogelijk met cultuurhistorische objecten als deze heul. Juist via het verleden kan men mensen enthousiast krijgen voor de taken van het waterschap. Tot slot: behoud van cultuurhistorie is ook een maatschappelijke opdracht van de waterschappen.

De heer Verweij (CU) meent dat hier niet direct sprake is van cultuurhistorie, maar van een fundamenteel onderdeel van de dijkversterking. Dit is niet zozeer een meekoppelkans, maar iets dat in de plannen van de Lekdijk zelf thuishoort.

De voorzitter wil hier niet spreken van een tegenstelling; externe financiers mogen altijd meedoen.

De heer Woittiez (VVD) verwacht dat een onderzoek met allerlei wegingen hierbij kan helpen.

De voorzitter sluit de beraadslaging over dit punt af.

4 BESLUITVORMEND DEEL

4.1 Vaststelling profielschets in verband met werving en selectie nieuw te benoemen dijkgraaf

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

4.2 Vaststelling Legger Oppervlaktewateren 2018

Amendement nummer 2019-001: 'Vaststelling legger oppervlaktewateren'

Stemming

Aantal stemmen: 30

Voor: 1 (W@I)

Tegen: 29 (WN, VVD, CDA, PvdA, PvdD, SGP, AWP, CU, LNE)

Het amendement is verworpen.

Vaststelling Legger Oppervlaktewateren 2018

Stemverklaringen

De heer Duijvelaar (VVD) verklaart dat de VVD zal instemmen, maar het wel betreurt dat de hoogheemraad zich voor de herziening van keur en legger niet wil vastleggen op een maximum van drie jaar.

De heer Verkaik (W@I) vindt dit in het algemeen een goed plan, maar met onoverkomelijkheden. Verder merkt hij op dat de bestuursperiode ten einde loopt en er nog nooit een hoofdelijke stemming is geweest. Daarom vraagt hij nu om zo'n hoofdelijke stemming.

De heer Verweij (CU) wil vast zeggen dat hij voor zal stemmen. Verder vindt hij de toelichting door het college dat de regels met gezond verstand zullen worden toegepast en dat het 'ja mits'-principe wordt toegepast bij onderhoudsverplichtingen voldoende om voor te stemmen.

Stemming

Voor: 29

F.J. van Bork (PvdA), C.P. Bruggink (LNE), mevrouw H.A. van Dam (WN), J.A.G.W. Droogers (CDA), K.A.M. Duijvelaar (VVD), S. Groenendijk (VVD), L. de Groot (LNE), J. van der Heijden (WN), A.E. Jansen (AWP), G.J.P. Jansen (WN), C.G. Jansen op de Haar (PvdA), B. de Jong (CDA), W. Kooy (LNE), mevrouw E.I. Korteweg (PvdD), R. van der Kruk (PvdD), J.F.C. Kupers (LNE), E.C. Merkens (LNE), D.T. van der Molen (WN), F. van Os (SGP), mevrouw J.A. Otterman (WN), J.G.M. Reerink (PvdA), Th.L. de Roos (CDA), H.A. Rutjes (WN), mevrouw T. van Soest (LNE), A. Travaille (PvdD), mevrouw K. Varenhorst (VVD), J.P. Verweij (CU), R.D. Woittiez (VVD) en H. de Beaufort (LNE).

Tegen: 1

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

E. Verkaik (W@I).

Het voorstel is aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. het 'Inspraakrapport Legger Oppervlaktewateren 2018' vast te stellen;
2. de 'Legger Oppervlaktewateren 2018' vast te stellen;
3. de uitoefening van de bevoegdheid vermeld in artikel 13, lid 1 van de Legger, ten aanzien van het bepalen van het moment van inwerkingtreding van de Legger, te delegeren aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden;
4. de 'Legger Oppervlaktewateren 2012' in te trekken met ingang van de in lid 3 bedoelde datum, met uitzondering van de grijs gemarkeerde gebieden op de Leggerkaart 2018, waar voormelde Legger van kracht blijft.
5. de 'Legger Oppervlaktewateren 2018' periodiek te actualiseren, zo mogelijk in samenhang met de Keur 2018.

4.3 Investeringskrediet zuivering rwzi Houten

Mevrouw Otterman meldt dat het college geen aanpassing van het besluitvormingspunt gaat doen. Mocht het zo zijn dat er gekozen moet worden voor een andere techniek dan ozon, zal het college het algemeen bestuur daarbij betrekken.

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

1. in te stemmen om aanvullende zuivering voor microverontreinigingen te realiseren op rwzi Houten in het kader van lerend implementeren;
2. hiervoor een ozoninstallatie in gebruik te nemen welke ten minste gedurende 10 jaar in bedrijf is;
3. een overeenkomst met I&W te sluiten voor een rijksbijdrage in de jaarlijkse exploitatiekosten van deze aanvullende zuivering;
4. een investeringskrediet van €2.590.000 voor de realisatie van deze ozoninstallatie toe te kennen.

4.4 Exploitatiekrediet sloop rwzi Utrecht

Stemverklaringen

De heer Verweij (CU) betreurt het dat hij tegen moet stemmen. Hij had graag hierover eerst een zorgvuldig debat gevoerd.

De heer Verkaik (W@I) zal tegenstemmen. Hij had eerst het doel van het nieuwe plan willen kennen en daarna de daarbij passende sanering erbij zoeken.

Stemming

Aantal stemmen: 30

Tegen: 7 (W@I, AWP, CU, VVD)

Voor: 23 (WN, CDA, PvdA, PvdD, SGP, LNE)

Het voorstel is aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit

1. In te stemmen met de sloop- en grondstromenstrategie van de sloop van de bestaande rwzi Utrecht.
2. Een exploitatiekrediet 1 ad € 20 mln., beschikbaar te stellen ten behoeve van alle – aan de sloop gerelateerde – werkzaamheden en deze op te nemen in het meerjarige financieel kader en alsmede de daarbij behorende programmering (kasreeks) jaarlijks bij te stellen bij de behandeling van de begroting.

4.5 Vaststelling aanbevelingen RKC naar aanleiding van onderzoek implementatie KRW

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur besluit:

- 1) Kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek van de rekenkamercommissie met betrekking tot de implementatie van de Kaderrichtlijn Water.
- 2) In te stemmen met de aanbevelingen van het rapport.

4.6 Vaststelling jaarverslag 2018 Rekenkamercommissie HDSR

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

Er is geen behoefte aan een stemverklaring of stemming. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft het bestuursvoorstel d.d. 9 januari 2019 nr. 2019-001 gelezen en besluit:

- 1) Kennis te nemen van de inhoud van het jaarverslag 2018 van de rekenkamercommissie.
- 2) Vaststellen van het jaarverslag 2018 van de rekenkamercommissie.

[De heer Verweij (CU) verlaat de vergadering.]

4.7 Ingediende motie(s) vreemd aan de orde van de dag

4.7.1 Motie PvdD inzake Carnivoor geef het door

Stemming

Aantal stemmen: 29

Voor: 9 (WN, PvdD)

Tegen: 19 (VVD, CDA, PvdA, AWP, CU, SGP, W@I, LNE)

De motie is verworpen.

4.7.2 motie PvdA inzake vegetarisch / carnivoor geef het door

[De heer Verweij (CU) keert weer terug.]

Stemverklaring

De heer Travaille (PvdD) zegt dat zijn fractie tegen deze motie zal stemmen, hoewel het dictum dicht bij het eigen voorstel ligt. De voorkeur voor vegetarisch zit er echter niet in. Hij hoopt dat in een nieuw en jonger bestuur de motie een nieuwe kans krijgt.

Stemming

Aantal stemmen: 30

Voor: 11 (WN, minus mw. Otterman, PvdA, CDA)

Tegen: 19 (VVD, PvdD, AWP, CU, SGP, W@I, LNE, mw. Otterman)

De motie is verworpen.

3.7.3 Motie PvdA inzake De heul van Wiel en Vogelzang

Stemverklaringen

De heer Kooy (LNE) verklaart dat zijn fractie zal tegenstemmen, niet omdat ze tegen een knappe Lekdijk zijn of tegen zorg voor monumenten, maar omdat ze ertegen zijn om vooraf een signaal af te geven dat er geld van het waterschap wordt uitgegeven aan iets wat niet tot de eigen taak behoort.

De heer Woittiez (VVD) verklaart dat in het besef dat het college heeft toegezegd dat deze motie wordt meegenomen en gezien wordt als versterking van het kwaliteitskader Sterke Lekdijk, en dat daarbij ook aandacht gegeven wordt aan de weging en de waarden, de VVD deze motie zal steunen.

Stemming

Aantal stemmen: 30

Tegen: 8 (LNE, W@I)

Voor: 21 (WN, VVD, CDA, PvdA, PvdD, AWP, CU, SGP, W@I)

De motie is aangenomen.

5 NOTULEN

5.1 Notulen vergadering algemeen bestuur d.d. 19 december 2018

Tekstueel

Er zijn geen op- of aanmerkingen. De notulen worden vastgesteld.

Naar aanleiding van

Pagina 11, punt 3.3, De Keur, slot 4^e alinea: de heer Travaille (PvdD) wijst erop dat het waterschap voor de belangen van de natuur regelmatig communicatie met grote natuurorganisaties zal hebben. Hij had gevraagd of op een of

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

andere manier een aanpak voor de communicatie met die natuurorganisaties was af te spreken. Hij had dat genoteerd als een toezegging waarbij een aanpak gedeeld zou worden.

De voorzitter antwoordt dat dat in de notulen wordt opgenomen. De heer Travaille kan dat ook als punt laten opnemen in de actiepuntenlijst.

Daarmee zijn de notulen afgewerkt. De voorzitter richt zich nu tot de notulist, de heer Verhoeven. Hij heeft de heer Verhoeven lange tijd regelmatig de notulen zien verzorgen. Hij wil even stil staan bij diens bijdrage aan de geschiedvorming van De Stichtse Rijnlanden. Het is het lot van mensen die door de elektronica worden ingehaald, dat hun werk daarmee overbodig wordt. Hij dankt de heer Verhoeven hartelijk voor de zeer nauwkeurige wijze waarop die in al die jaren verslag heeft gedaan van deze vergadering. Dat onderstreept hij met de overhandiging van een klein geschenk, uiteraard over de geschiedenis van het waterschap.

5.2 Actiepuntenlijst met leeswijzer

- De heer Travaille (PvdD) verzoekt om een aanpak of werkwijze voor communicatie met natuurorganisaties in te vullen.
- Verder is er in de bestuursinformatiebrief ingegaan op een vraag van de PvdD of er een maximum aantal vaarbewegingen in te stellen is op de Kromme Rijn. Het antwoord was dat het waterschap dat niet kon regelen, maar de gemeenten wel. Daarom vraagt hij nu hoe het waterschap die gemeenten gaat motiveren dat op de een of andere manier te organiseren.
De heer Jansen op de Haer antwoordt dat er al overleg is met de gemeenten Bunnik en Utrecht. Het probleem zit nu nog vast op de rondvaartboten uit Utrecht die naar pannenkoekenhuis Rhijnauwen willen varen. Die hebben een economische motivatie om daar te varen en het is niet mogelijk hun te verbieden dat te doen. Het waterschap is met de gemeente Utrecht in gesprek om te kijken hoe dat op termijn vorm kan krijgen. Het punt hoeft niet verder op de actiepuntenlijst.

6 INFORMEREND DEEL

6.1 Mededelingen

6.2 Ingekomen stukken

6.2.a Startnotitie RKC-onderzoek communicatie HDSR

De heer Reerink (PvdA) heeft vanuit de begeleidingscommissie contact gehad met de voorzitter van de Rekenkamercommissie en hij verbaasde zich over het feit dat een stuk om over te filosoferen en debatteren op de agenda van het algemeen bestuur stond. De bedoeling was om dat document op de agenda van een commissie te plaatsen. Hij stelt voor dat nu van de agenda te halen. Daarbij heeft de voorzitter wel het verzoek aan ieder die opmerkingen heeft, die op korte termijn naar de Rekenkamercommissie te mailen. Op 4 maart is er een overleg van de Rekenkamer met de fracties. De Rekenkamercommissie hoopt dat alle fracties daar vertegenwoordigd zullen zijn.

De voorzitter merkt op dat wie een reactie wil sturen, daar snel mee moet zijn: de besprekingen zijn al begonnen. Hijzelf heeft de volgende week al een afspraak met de Rekenkamer. De startnotitie is daarmee van de agenda af.

De heer De Beaufort (LNE) attendeert erop dat de bedrijven in de startnotitie niet bij de ondervragenden genoemd staan. Hij verzoekt of het college dat aan de Rekenkamercommissie wil overbrengen.

De voorzitter zegt dat toe.

6.2.b Begeleidingscommissie verslag 2016 – 2018

De heer Reerink (PvdA) excuseert zich dat er een ongecensureerd exemplaar verzonden is. De inhoud blijft hetzelfde. Als het bestuur het daarmee eens is, zal het stuk met de taalkundige correcties verspreid worden.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 20 februari 2019

7 RONDVRAAG

- Mevrouw Van Dam (WN) vraagt wanneer haar fractie over de boten op de Kromme Rijn nog een schriftelijk antwoord kan verwachten, zoals in de bestuursinformatiebrief was toegezegd. Voor of na de verkiezingen? De heer Jansen op de Haar of antwoordt dat dat nog vóór de verkiezingen zal zijn.
- De heer Van der Kruk (PvdD) vraagt of het college al een standpunt heeft geformuleerd voor de vergadering van de Unie van Waterschappen betreffende de wijziging van de doelstelling en strategie van het muskusrattenbeheer. Mevrouw Ottermann antwoordt dat dat er nog niet is, maar dat zij het betoog dat ze van de PvdD had gekregen, heeft gedeeld met de dijkgraaf, die de vergadering van de UvW zal bijwonen. Hij zal het PvdD-standpunt daar ook meedelen.

8 SLUITING

De voorzitter constateert dat dit de laatste reguliere vergadering is in deze bestuursperiode. Hij vindt het bewonderenswaardig hoe iedereen zich, ondanks het late uur, ordelijk door de rijstebrijberg van stukken heen heeft gewerkt, in de commissies en in de algemene vergadering. Hijzelf kijkt terug op een zeer plezierige bestuursperiode. Er zijn nog twee bijeenkomsten: eerst in het Dijkhuis in Jaarsveld en daarna bij de schouwmaaltijd. Hij wenst iedereen een goede verkiezingscampagne toe (de geborgden hoeven niet). Hij hoopt vurig op een hoge opkomst op 20 maart. De vorige keer was dat ongeveer 47%. Als dat nu boven de 50% komt, wordt vastgesteld dat de bestuursleden goed hun best hebben gedaan om kiezers te binden. Op de zuivering Klaphek is op 9 maart een grote verkiezingsmanifestatie. Daar hoopt hij velen van hier weer te zien. De verkiezingsmarkt is al goed ontvangen. Zelf was hij bij de landelijke manifestatie op het centraal station van Utrecht. Het is gelukt om het belang van de waterschapsverkiezingen breed onder de aandacht te brengen. Daarin heeft ook meegespeeld dat de waterschappen, anders dan vier jaar terug, een eenduidig beeld hebben uitgedragen. Op woensdag 20 maart verkiezingen, op 21 maart om 16.00 uur een voorlopige uitslag in de hal beneden. De maandag daarop zal het centraal stembureau de definitieve uitslag bekendmaken in de bestuurszaal. Veel succes voor allen en tot ziens. Hij dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 23.30 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 27 maart 2019,

Voorzitter,

P.J.M. Poelmann

Secretaris,

J. Goedhart

